

ПАТ «КРЕДОБАНК»

**Фінансова звітність за Міжнародними
стандартами фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2011 року

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан.....	1
Звіт про сукупні доходи.....	2
Звіт про зміни капіталу.....	3
Звіт про рух грошових коштів.....	4

Примітки до фінансової звітності

1	Вступ.....	5
2	Економічне середовище, в якому працює Банк.....	5
3	Основні принципи облікової політики.....	6
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	14
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень.....	16
6	Нові облікові положення.....	17
7	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви.....	19
8	Заборгованість інших банків.....	20
9	Кредити та аванси клієнтам.....	21
10	Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу.....	27
11	Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи.....	29
12	Інші фінансові активи.....	30
13	Інші нефінансові активи.....	32
14	Заборгованість перед іншими банками.....	32
15	Кошти клієнтів.....	32
16	Інші фінансові зобов'язання.....	33
17	Інші нефінансові зобов'язання.....	34
18	Субординований борг.....	34
19	Акціонерний капітал.....	35
20	Процентні доходи та витрати.....	35
21	Комісійні доходи та витрати.....	36
22	Інші операційні доходи.....	36
23	Адміністративні та інші операційні витрати.....	36
24	Податок на прибуток.....	37
25	Сегментний аналіз.....	39
26	Управління фінансовими ризиками.....	47
27	Управління капіталом.....	57
28	Умовні та інші зобов'язання.....	58
29	Справедлива вартість фінансових інструментів.....	60
30	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	62
31	Операції з пов'язаними сторонами.....	63

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

Акціонерам та Правлінню Публічного акціонерного товариства «Кредобанк»:

1. Ми провели аудит поданої нижче фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк»), що складається із звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2011 року та звіту про сукупні доходи, звіту про зміни капіталу і звіту про рух грошових коштів за 2011 фінансовий рік, а також опису основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток до фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за фінансову звітність

2. Керівництво Банку несе відповідальність за підготовку та достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також за функціонування внутрішнього контролю у тому обсязі, в якому керівництво вважає за необхідне для забезпечення підготовки фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок.

Відповідальність аудиторів

3. Ми відповідаємо за надання висновку щодо цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання вимог етики, а також планування і проведення аудиту для отримання достатньої впевненості стосовно відсутності у фінансовій звітності суттєвих викривлень.
4. Аудит передбачає проведення процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від професійного судження аудитора, в тому числі від оцінки ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок помилки або шахрайства. При здійсненні оцінки ризиків аудитор розглядає систему внутрішнього контролю, що стосується підготовки і достовірного представлення організацією фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, доцільних за існуючих обставин, а не з метою надання висновку стосовно ефективності внутрішнього контролю організації. Аудит також включає оцінку відповідності застосування облікової політики та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених керівництвом, а також оцінку загального представлення фінансової звітності.
5. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та відповідними і надають підстави для аудиторського висновку.

Висновок

6. На нашу думку, подана нижче фінансова звітність достовірно відображає, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2011 року та результати його діяльності і рух грошових коштів за 2011 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

LLC AF PricewaterhouseCoopers (Audit)

29 лютого 2011 року

м. Київ, Україна

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Звіт про фінансовий стан

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	31 грудня 2011 року	31 грудня 2010 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	587 242	593 624
Заборгованість інших банків	8	44 225	4 235
Кредити та аванси клієнтам	9	1 825 160	3 128 171
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	10	590 991	411 968
Передоплата з поточного податку на прибуток		5 001	5 548
Відстрочений актив з податку на прибуток	24	156 768	131 658
Нематеріальні активи	11	44 165	29 385
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	11	332 052	365 538
Інші фінансові активи	12	60 990	2 166
Інші нефінансові активи	13	43 379	52 625
ВСЬОГО АКТИВІВ		3 689 973	4 724 918
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед іншими банками	14	92 385	511 749
Кошти клієнтів	15	2 629 837	2 977 342
Інші фінансові зобов'язання	16	17 695	32 340
Інші нефінансові зобов'язання	17	22 242	11 685
Субординований борг	18	277 870	276 659
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		3 040 029	3 809 775
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	1 918 969	1 918 969
Накопичений дефіцит		(1 269 368)	(1 003 826)
Інші резерви	19	343	-
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		649 944	915 143
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		3 689 973	4 724 918

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені *29 листопада* 2012 року.

[Підпис]
 М. Куксіновіч
 В. о. Голови Правління

[Підпис]
 В. В. Лотоцький
 Головної бухгалтер

[Підпис]

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Звіт про сукупні доходи

У тисячах українських гривень	Прим.	2011 рік	2010 рік
Процентні доходи	20	360 040	556 238
Процентні витрати	20	(232 278)	(373 684)
Чистий процентний дохід		127 762	182 554
Резерв на знецінення кредитів	9	(222 365)	(20 319)
(Чиста процентна маржа)/ чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів		(94 603)	162 235
Комісійні доходи			
Комісійні витрати	21	108 618	110 329
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	21	(4 346)	(4 459)
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		7 548	6 758
Прибутки мінус збитки /(збитки мінус прибутки) від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат		1 897	3 310
Сторнування знецінення/(знецінення) інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		9 763	(10 478)
Знецінення основних засобів	10	8 152	(5 533)
(Резерв)/зменшення резерву під інші фінансові та нефінансові активи		(239)	562
Зменшення резерву на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням		481	2 069
Інші операційні доходи	22	8 288	9 464
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(304 056)	(310 935)
Збиток до оподаткування		(290 717)	(36 678)
Кредит/(витрати) з податку на прибуток	24	25 175	(68 580)
Збиток за рік		(265 542)	(105 258)
Інший сукупний дохід			
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:			
- Доходи за мінусом витрат за рік		408	-
Податок на прибуток, відображений безпосередньо в іншому сукупному доході	24	(65)	-
Інший сукупний дохід за рік		343	-
ВСЬОГО СУКУПНИЙ ЗБИТОК ЗА РІК		(265 199)	(105 258)

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 лютого 2012 року.

М. Кукольник
 В.о. Голови Правління

В.В. Лотоцький
 Головний бухгалтер

Редобанк

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Звіт про зміни капіталу

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	Акціонерний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів для подальшого продажу	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
Залишок на 1 січня 2010 р.		1 550 969	-	(898 568)	652 401
Збиток за рік		-	-	(105 258)	(105 258)
Всього сукупний збиток за 2010 рік		-	-	(105 258)	(105 258)
Емісія акцій	19	368 000	-	-	368 000
Залишок на 31 грудня 2010 р.		1 918 969	-	(1 003 826)	915 143
Збиток за рік		-	-	(265 542)	(265 542)
Інший сукупний дохід		-	343	-	343
Всього сукупний збиток за 2011 рік		-	343	(265 542)	(265 199)
Залишок на 31 грудня 2011 р.		1 918 969	343	(1 269 368)	649 944

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені *29 листопада* 2012 року.

[Підпис]
 М. Куконюк
 В. о. Голова Правління

[Підпис]
 В.В. Лотоцький
 Головний бухгалтер

[Підпис]

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Звіт про рух грошових коштів

У тисячах українських гривень	Прим.	2011 рік	2010 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		619 635	473 654
Проценти сплачені		(241 918)	(371 471)
Виплати та комісійні отримані		116 780	118 339
Виплати та комісійні сплачені		(12 508)	(12 469)
Дохід, отриманий від торгових операцій з іноземною валютою		7 548	6 758
Інший операційний дохід отриманий		7 379	6 667
Витрати, пов'язані з персоналом, сплачені		(134 449)	(133 333)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(124 671)	(119 733)
Грошові потоки отримані від/(використані в) операційній діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		237 796	(31 588)
Чисте зменшення цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат			
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості інших банків		9 743	548
Чисте (збільшення)/зменшення обов'язкових резервів в НБУ		(40 012)	1 808
Чисте зменшення кредитів та авансів клієнтам		(6 785)	53 370
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових та нефінансових активів		771 815	532 009
Чисте зменшення заборгованості перед іншими банками		(782)	(13 368)
Чисте зменшення коштів клієнтів		(419 973)	(479 786)
Чисте (зменшення)/ збільшення інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(330 881)	(586 269)
		(12 876)	16 307
Чисті грошові кошти отримані від/(використані в) операційній діяльності		208 045	(506 969)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	10	(1 014 257)	(4 272 786)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	10	840 057	3 925 733
Придбання приміщень та обладнання	11	(32 258)	(28 182)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		2 611	4 833
Придбання нематеріальних активів	11	(17 755)	(13 675)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(221 602)	(384 077)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від субординованого боргу	18	-	120 140
Емісія простих акцій	19	-	368 000
Погашення боргових цінних паперів		-	(300)
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності		-	487 840
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		390	(10 117)
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(13 167)	(413 323)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		592 809	1 006 132
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	3, 7	579 642	592 809

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 лютого 2012 року.

М. Куксінові
 В.о. Голови Правління

В.В. Лотоцький
 Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2011 фінансовий рік для Публічного акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк»).

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України. Банк є публічним акціонерним товариством з відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року безпосередньою материнською компанією Банку є РКО BP S.A. (Польща). Банк входить до складу Групи РКО BP S.A. (далі – Група РКО BP S.A. або Група). Фактичний контроль Групи здійснює Державне казначейство Польщі.

Основна діяльність. Основна діяльність Банку включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних осіб в Україні. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою АТ «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «КРЕДОБАНК».

Банк здійснює свою діяльність відповідно до загальної ліцензії на здійснення банківських операцій, виданої НБУ 27 січня 2006 року. Ця ліцензія надає Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має ліцензії на здійснення операцій з цінними паперами та депозитарної діяльності, видані Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку 19 жовтня 2007 року (у зв'язку зі зміною назви дані ліцензії були переоформлені 25 січня 2010 року). Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво № 51 від 28 березня 2006 р.), що діє відповідно до Закону № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 150 тисяч гривень на одну особу (у 2010 році – 150 тисяч гривень) у випадку ліквідації банку.

Станом на 31 грудня 2011 року Банк має 1 філію та 130 відділень (у 2010 році – 1 філію та 137 відділень) в Україні.

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та місце здійснення діяльності Банку:

вул. Сахарова, 78
79026 м. Львів,
Україна.

Валюта подання фінансової звітності. Цю фінансову звітність подано в українських гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк

Економіка України проявляє деякі характерні особливості, властиві ринкам, що розвиваються, зокрема, національна валюта не є вільно конвертованою за межами України, у сфері валютних операцій встановлений обмежувальний контроль, порівняно висока інфляція і високі процентні ставки.

Недавня світова фінансова криза суттєво вплинула на українську економіку, і починаючи з середини 2008 року, фінансова ситуація в українському фінансовому і корпоративному секторі значно погіршилася. У 2010 і 2011 роках в українській економіці почалося помірне відновлення економічного зростання. Це відновлення супроводжувалося поступовим зниженням ставок рефінансування, стабілізацією обмінного курсу української гривни щодо основних іноземних валют. Рівень ліквідності на міжбанківському ринку підвищувався протягом 2010 і першого півріччя 2011 років, але в другій половині 2011 року в банківському секторі знову спостерігалось обмеження ліквідності.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк (продовження)

Міжнародна криза ринків державного боргу, волатильність фондового ринку та інші ризики можуть мати негативний вплив на фінансовий та корпоративний сектори України. Керівництво створило резерви на знецінення кредитів з урахуванням економічної ситуації та прогнозів станом на кінець звітного періоду і застосувало модель понесених збитків, як того вимагають відповідні стандарти бухгалтерського обліку. Ці стандарти вимагають визнавати збитки від знецінення, які були понесені внаслідок минулих подій, і забороняють визнавати збитки, які можуть виникнути у зв'язку з майбутніми подіями, незалежно від того, наскільки ці майбутні події є ймовірними. Див. Примітку 4.

Фінансово-економічна ситуація негативно вплинула на позичальників Банку, що, в свою чергу, вплинуло на їхню спроможність повернути отримані ними кредити. Оскільки значна частина кредитів була надана в іноземних валютах, девальвація гривні відносно цих валют суттєво впливає на спроможність позичальників обслуговувати кредити. Погіршення економічних умов, в яких працюють позичальники Банку, було відображене у переглянутих прогнозах очікуваних майбутніх грошових потоків в оцінці знецінення.

Сума резерву на знецінені кредити визначена на підставі здійснених керівництвом оцінок цих активів станом на кінець звітного періоду з урахуванням грошових потоків, які можуть бути отримані у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави.

Нестабільна ситуація на світових фінансових ринках надзвичайно негативно вплинула на український ринок багатьох видів застави, особливо нерухомого майна, що стало причиною падіння ліквідності окремих категорій активів. У деяких випадках Банк також зазнавав непередбачених затримок у відшкодуванні вартості застави. У результаті, фактична вартість реалізації застави, після звернення стягнення на предмет застави у майбутньому, може відрізнятись від вартості, визначеної для цілей оціночного розрахунку резервів на знецінення у кінці звітного періоду.

Податкове, валютне та митне законодавство в Україні дозволяє різні тлумачення та часто змінюється (Примітка 28). До труднощів, які відчувають банки, що працюють в Україні, додаються потреба в подальшому розвитку законодавства з питань банкрутства, типових процедур реєстрації та використання застави, а також інші недоліки законодавчого та фіскального характеру.

2 грудня 2010 року Парламент України прийняв новий Податковий Кодекс. Податковий Кодекс вступив в дію з 1 січня 2011 року, а розділ, що відноситься до податку на прибуток підприємств, вступає в дію з 1 квітня 2011 року. Однією із основних змін, передбачених Податковим Кодексом, є істотне зниження ставки оподаткування: 23% на період з 1 квітня 2011 року по 31 грудня 2011 року, 21% на 2012 рік, 19% на 2013 рік, і 16% починаючи з 2014 року.

Крім того, Податковий кодекс впровадив нові підходи до визначення доходів і витрат, нові правила податкової амортизації для основних засобів і нематеріальних активів та нові підходи до визначення результатів операцій з іноземною валютою, які стали ближчими до правил фінансового обліку.

Майбутній економічний розвиток України залежить як від зовнішніх факторів, так і від заходів уряду, спрямованих на підтримку зростання та запровадження необхідних змін у податковій, правовій і регулятивній сферах. Керівництво впевнене, що воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Банку в сучасних умовах, що склались у бізнесі та економіці.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку фінансових активів для подальшого продажу і фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітку 5).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Безперервно діюче підприємство. Керівництво підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. У Примітці 4 описані фактори невизначеності, пов'язані з подіями та умовами, які можуть викликати значні сумніви щодо спроможності Банку продовжувати свою діяльність як безперервно діюче підприємство.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою поточну ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Стосовно активів та зобов'язань із ринковими ризиками, що взаємно компенсуються, Банк може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позиції із ризиками, що взаємно компенсуються, та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції. Фінансовий інструмент вважається таким, що котирується на активному ринку, якщо котирування цього фінансового інструменту є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи в іншій організації та якщо ці котирування відображають фактичні та регулярні ринкові операції, що здійснюються на загальних умовах.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Банк зобов'язується поставити фінансовий актив. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Припинення визнання фінансових активів. Банк припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Банк передав права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу, і при цьому (і) також передав в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Банк не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на рахунках в НБУ, які не є обмеженими для використання та всі розміщення коштів на міжбанківському ринку з первісним строком погашення не більше трьох місяців. Кошти, щодо яких існують обмеження стосовно їх використання протягом періоду, який перевищує три місяці, з моменту надання, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Обов'язкові резерви на рахунках в НБУ. Обов'язкові резерви на рахунках в НБУ відображаються за амортизованою вартістю і представляють собою кошти, розміщені на окремому рахунку в НБУ, які не призначені для фінансування щоденних операцій Банку. Відповідно, вони виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, – це фінансові активи, що при початковому визнанні безвідклично відносяться до цієї категорії. Керівництво відносить цінні папери до цієї категорії лише у тому випадку, якщо (а) така класифікація призводить до усунення або суттєвого зменшення невідповідності в обліку, що виникає у результаті оцінки активів чи зобов'язань або визнання прибутків та збитків, пов'язаних з цими активами та зобов'язаннями, із використанням різних методик оцінки; або (б) Банк управляє групою фінансових активів, фінансових зобов'язань або обома групами і оцінює результати операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями на основі справедливої вартості згідно з задокументованою стратегією управління ризиками або інвестиційною стратегією, і інформація, підготовлена на основі справедливої вартості, регулярно подається та аналізується управлінським персоналом Банку.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, обліковуються за справедливою вартістю. Проценти, зароблені за цінними паперами за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у прибутку чи збитку за рік як процентний дохід. Дивіденди включаються до дивідендного доходу у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права Банку на одержання виплати дивідендів і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання обліковуються у прибутку чи збитку за рік як прибуток за вирахуванням збитків від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за період, в якому він виникає.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Банк надає грошові кошти клієнтам з метою придбання або створення дебіторської заборгованості, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), він відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Банком фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника;
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку;
- внесення змін до договорів з боржником щодо продовження їх строку дії, зміни графіка платежів, схеми платежів та інших змін до початкових умов договору з метою уникнення погіршення платоспроможності позичальника.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов.

Збитки від знецінення завжди визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у прибутку чи збитку за рік.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку. Заставне майно, що перейшло у власність Банку, - це фінансові та нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до основних засобів, інших фінансових активів або інших активів в залежності від їх характеру, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Банк угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. На кожну звітну дату зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Банк здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективної процентної ставки та відображаються у прибутку чи збитку за рік. Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у прибутку чи збитку за рік в момент встановлення права Банку на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі іншого сукупного доходу як відстрочені до моменту списання інвестиції або її знецінення; при цьому кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу капіталу та відноситься на прибуток чи збиток за рік.

Збитки від знецінення визнаються у прибутку чи збитку за рік по мірі їх понесення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості дольового цінного паперу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у прибутку чи збитку за рік, вилучається з іншого сукупного доходу та визнається у фінансовому результаті. Збитки від знецінення інструментів капіталу через фінансовий результат не сторнуються. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується через прибуток чи збиток за рік.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Угоди про продаж та подальший викуп. Угоди про продаж та подальший викуп (угоди «репо»), які фактично забезпечують контрагенту доходність кредитора, вважаються операціями забезпеченого фінансування. Визнання цінних паперів, проданих відповідно до угод про продаж та подальший викуп, не припиняється. Цінні папери у звіті про фінансовий стан не рекласифікуються, крім випадків, коли їх одержувач має договірне або традиційне право продати або передати ці цінні папери в заставу. В останньому випадку вони переводяться до категорії дебіторської заборгованості за операціями викупу. Відповідні зобов'язання показано в складі заборгованості перед іншими банками.

Цінні папери, придбані відповідно до угод про подальший продаж («зворотнє репо»), які фактично забезпечують Банку доходність кредитора, показано в залежності від конкретного випадку у складі заборгованості інших банків або кредитів та авансів клієнтам. Різниця між цінами продажу та подальшого викупу відображається як процентні доходи і нараховується протягом строку дії угоди «репо» із застосуванням методу ефективної процентної ставки.

Придбані векселі. Придбані векселі включаються до складу заборгованості інших банків або кредитів та авансів клієнтам, залежно від їхньої природи, і в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання. Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання обліковуються за первісною вартістю, трансформованою до еквівалента купівельної спроможності української гривні станом на 31 грудня 2000 року для активів, придбаних до 1 січня 2001 року, мінус накопичена амортизація та резерв на знецінення, при наявності.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Наприкінці кожного звітного періоду керівництво Банку оцінює наявність ознак знецінення приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво Банку розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів або витрат).

Амортизація. Амортизація об'єктів приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації (у роках)</u>
Приміщення	60
Меблі та пристосування	10-15
Транспортні засоби	5
Комп'ютери та обладнання	5-15
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Банк отримав би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строк їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 15 років.

Операційна оренда. У випадках, коли Банк виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Банку, загальна сума орендних платежів включається до прибутку або збитку рівними частинами протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Якщо активи надаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються як орендні доходи рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Випущені боргові цінні папери. Випущені боргові цінні папери включають облігації, випущені Банком. Випущені боргові цінні папери обліковуються за амортизованою вартістю. Коли Банк викупляє власні випущені боргові цінні папери, вони виключаються зі звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та виплаченою сумою включається до складу прибутку від врегулювання заборгованості.

Субординований борг. Субординований борг - це довгострокові позички, які у випадку ліквідації Банку будуть погашені після виконання вимог всіх інших кредиторів. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютні свопи, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів відносяться на прибуток або збиток за рік. Банк не застосовує облік хеджування.

Деякі похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються як окремі похідні інструменти, якщо їхні ризики та економічні характеристики не пов'язані тісно з ризиками та економічними характеристиками основної угоди.

Податки на прибуток. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати/(кредит) з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Банку на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються у прибутку чи збитку за рік відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Банк не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Виплати та комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Банк отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначеної операції.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою та валютою подання Банку є національна валюта України – українська гривня.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливую вартість дольових цінних паперів обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2011 року основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2011 р., гривень	31 грудня 2010 р., гривень
1 долар США	7,989800	7,961700
1 євро	10,298053	10,573138
1 російський рубль	0,249530	0,261240

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми здійснюється лише тоді, коли існує юридично визначене право взаємозаліку визнаних сум і є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язанням

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Банку. Банк не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

Звітність за сегментами. Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається Правлінню Банку, що виконує роль органа, відповідального за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Банку показані у цій фінансовій звітності окремо виходячи з фактичного місця діяльності контрагента, тобто з урахуванням його економічного, а не юридичного ризику.

Зміни у форматі фінансової звітності. За потреби, порівняльні дані були скориговані для приведення їх у відповідність змінам у форматі фінансової звітності за поточний рік.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Безперервно діюче підприємство. Керівництво Банку підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Банку, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті доходність банківської діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Банку.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Банк регулярно аналізує свої кредитні портфелі для оцінки знецінення. При визначенні того, чи необхідно відобразити збиток від знецінення у прибутку чи збитку за рік, Банк використовує припущення щодо того, чи є у наявності дані, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна співставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки можуть включати існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, схожими з даним портфелем, при визначенні майбутніх грошових потоків. Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків. Якщо очікувані затримки погашення основної суми боргу по 5% від загальної суми кредитів та авансів клієнтам будуть на один місяць більше або менше, резерв буде близько 100 тисяч гривень (на 31 грудня 2010 року – на 300 тисяч гривень) більшим або на 100 тисяч гривень (на 31 грудня 2010 року - на 300 тисяч гривень) меншим.

Збитки від знецінення окремих значних кредитів визначені на підставі оцінки дисконтованих майбутніх грошових потоків від окремих кредитів з урахуванням їх погашення та реалізації будь-яких активів, наданих у заставу як забезпечення кредитів. Збільшення або зменшення на 10% фактичних збитків у порівнянні з розрахунковими майбутніми дисконтованими грошовими потоками від окремих значних кредитів внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до збільшення або зменшення збитків від знецінення кредитів на 13 735 тисяч гривень (у 2010 році – на 89 746 тисяч гривень), відповідно.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 28.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 31.

Класифікація доходів і витрат за операціями з материнською компанією. Керівництво застосовує судження при визначенні того, чи повинні доходи і витрати, пов'язані з операціями з материнською компанією, відобразитись у звіті про зміни капіталу як операції з акціонерами відносно додаткових внесків до капіталу та розподілу капіталу, або у прибутку чи збитку за рік. Підставою для судження є вимоги відповідних стандартів бухгалтерського обліку та економічний зміст операції. Як зазначено в Примітці 9, протягом 2010 року Банком було підписано угоду про надання гарантійних депозитів та дві гарантійні угоди з РКО BP SA, згідно з якими РКО BP SA гарантує погашення кредитів на загальну суму 38 038 тисяч гривень та 595 738 тисяч гривень відповідно. У результаті цих операцій, Банк зменшив резерв на знецінення кредитів на суму 133 159 тисяч гривень, використовуючи в прогнозованих майбутніх грошових потоках за кредитами, які покриті гарантіями, надходження від виконання цих гарантій та використання депозитів. Це зменшення резерву було визнано у прибутку чи збитку за рік, як того вимагає МСБО 39. Якби Банк визнав всі ці доходи та витрати у звіті про зміни капіталу, як операції з акціонерами, чистий збиток до оподаткування за 2010 рік збільшився б на 133 159 тисяч гривень. В грудні 2011 року Банк продав компанії під спільним контролем 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю з фіксованою відсотковою ставкою на загальну суму до вирахування резерву на знецінення 1 648 790 тисяч гривень, до якого входили кредити, забезпечені гарантіями РКО BP SA, як описано вище. Балансова вартість проданих кредитів на дату продажу склала 1 083 381 тисячу гривень. Банк отримав 338 167 тисяч гривень – від материнської компанії в рахунок відступних по гарантіях, а також 562 456 тисяч гривень – від компанії під спільним контролем в рахунок оплати проданих кредитів. В результаті цієї операції Банк визнав чистий збиток в сумі 182 758 тисяч гривень, що є різницею між балансовою вартістю проданих кредитів та надходженнями, отриманими в результаті реалізації кредитів та відступних по гарантіях.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Визнання відстроченого активу з податку на прибуток. Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готує керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди. В основі бізнес-плану лежать очікування керівництва, що вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Як очікується, Банк отримуватиме стабільний прибуток у майбутньому. Основні припущення, використані у бізнес-плані, включають очікувану стабілізацію економіки України, поступове зниження процентних ставок (за кредитами та депозитами), помірне зростання кредитного портфеля, зменшення резервування під знецінення кредитів у зв'язку з очікуваним поліпшенням в економіці та подальше посилення контролю витрат. Враховуючи заплановані майбутні прибутки та те, що чинне українське податкове законодавство не встановлює обмежень на термін використання перенесених податкових збитків, керівництво вважає доцільним визнання відстроченого податкового активу.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Наведені далі нові МСФЗ і тлумачення стали обов'язковими для Банку з 1 січня 2011 року:

Зміна МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» (опублікована у листопаді 2009 року; вступає в силу для періодів, що починаються з 1 січня 2011 року або після цієї дати). МСБО 24 був переглянутий у 2009 році, внаслідок чого (а) було спрощене визначення пов'язаної сторони, роз'яснене значення цього поняття та усунуті невідповідності; і (б) було надане часткове звільнення від розкриття інформації для державних організацій. Ця зміна не мала суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Удосконалення Міжнародних стандартів фінансової звітності (опубліковані у травні 2010 року та вступили в силу з 1 січня 2011 року). Ці вдосконалення являють собою поєднання змін по суті та роз'яснень таких стандартів та тлумачень: у відповідності до переглянутого МСФЗ 1, (i) дозволяється використання балансової вартості, яка показана у фінансовій звітності, підготовленій відповідно до попередніх правил бухгалтерського обліку, в якості умовної вартості об'єкта основних засобів або нематеріального активу, якщо цей об'єкт використовувався в межах діяльності, що підлягає тарифному регулюванню, (ii) дозволяється використання переоціненої вартості, що спричинена певною подією, в якості умовної вартості основних засобів, навіть якщо переоцінка проводилась протягом періоду, за який підготовлена перша фінансова звітність за МСФЗ, та (iii) вводиться вимога до організацій, які запроваджують МСФЗ вперше, пояснювати зміни в обліковій політиці або у звільненнях від застосування МСФЗ 1 протягом періоду між першою проміжною звітністю за МСФЗ та їхньою першою фінансовою звітністю за МСФЗ; у відповідності до переглянутого МСФЗ 3, (i) вводиться вимога щодо оцінки справедливої вартості (крім випадків, коли інші МСФЗ вимагають використовувати інший метод оцінки) часток неконтролюючих учасників, які не є існуючою часткою власності або не дають права їх власникам на пропорційну частку чистих активів у випадку ліквідації, (ii) надати рекомендації щодо планів виплат на основі акцій об'єкта придбання, які не були замінені або були замінені добровільно в результаті об'єднання компаній, та (iii) роз'яснити, що сума умовної винагороди, яка стосується операцій з об'єднання компаній, які були здійснені до дати набуття чинності зміненого МСФЗ 3, випущеного у січні 2008 року, обліковуватиметься відповідно до принципів, викладених у попередній версії МСФЗ 3; переглянутий МСФЗ 7, роз'яснює певні вимоги до розкриття інформації, зокрема, (i) були чітко викладені принципи взаємозв'язку якісної та кількісної інформації, яка розкривається про характер та ступінь фінансових ризиків, (ii) була скасована вимога розкривати інформацію про балансову вартість фінансових активів, умови яких були переглянуті, оскільки інакше вони були б простроченими або знеціненими, (iii) була замінена вимога розкривати інформацію про справедливую вартість забезпечення більш загальною вимогою до розкриття інформації про його фінансовий вплив, та (iv) наведено роз'яснення, що організація повинна розкривати інформацію про суму утримуваного на звітну дату забезпечення, на яке було звернено стягнення на предмет застави, а не про суму, отриману протягом звітного періоду; переглянутий МСБО 1, роз'яснює вимоги до представлення та змісту звіту про зміни капіталу; переглянутий МСБО 27, роз'яснює перехідні положення, які містяться у змінах до МСБО 21, МСБО 28 та МСБО 31, які були введені переглянутим МСБО 27 (змінений у січні 2008 року); переглянутий МСБО 34, включає додаткові приклади суттєвих подій та операцій, які вимагають розкриття у скороченій проміжній фінансовій звітності, включаючи переведення з одного рівня ієрархії справедливої вартості на інший, зміни класифікації фінансових активів або зміни, що відбулися у діловому чи економічному середовищі, які чинять вплив на справедливую вартість фінансових інструментів організації; переглянуте тлумачення ПКТ 13, роз'яснює принципи оцінки справедливої вартості преміальних балів.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень (продовження)

Перелічені вище зміни призвели до представлення додаткового чи переглянутого розкриття інформації, проте не мали суттєвого впливу на оцінку чи визнання операцій та залишків, відображених у цій фінансовій звітності. Фінансовий вплив забезпечення, розкриття якого необхідне відповідно до змін МСФЗ 7, подано у цій фінансовій звітності шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) активів, заставне забезпечення яких та інші заходи підвищення якості кредиту дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим забезпеченням») та (ii) активів, заставне забезпечення яких та інші заходи з підвищення якості кредиту менше балансової вартості активу («активи з недостатнім забезпеченням»).

Інші переглянуті стандарти та тлумачення, обов'язкові для поточного періоду. Тлумачення ПКТ 19 «Погашення фінансових зобов'язань власними інструментами капіталу», переглянутий МСБО 32 щодо класифікації випуску прав на придбання акцій, роз'яснення у тлумаченні ПКТ 14, що стосуються МСБО 19 «Обмеження щодо вартості активу за пенсійним планом зі встановленими виплатами, мінімальні вимоги до фінансування та їх взаємозв'язок», що стосуються передоплати мінімальних вимог до фінансування, та зміни МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ» не мали впливу на цю фінансову звітність.

6 Нові облікові положення

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком у звітних періодах, що починаються з 1 січня 2012 року або після цієї дати. Банк не застосовував ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти, частина 1: класифікація та оцінка». МСФЗ 9, опублікований у листопаді 2009 року, замінює ті розділи МСБО 39, які стосуються класифікації та оцінки фінансових активів. В жовтні 2010 року до МСФЗ 9 були внесені додаткові зміни, які роз'яснюють принципи класифікації та оцінки фінансових зобов'язань, а у грудні 2011 року щодо (i) зміни дати набуття чинності, яка встановлена як звітні періоди, що починаються з 1 січня 2015 року або після цієї дати, (ii) додаткових вимог до розкриття інформації про перехід на цей стандарт. Основні відмінності стандарту є такими:

- Фінансові активи повинні класифікуватися по двох категоріях оцінки: оцінювані згодом за справедливою вартістю і оцінювані згодом за амортизованою вартістю. Рішення про класифікацію повинне ухвалюватися при первинному визнанні. Класифікація залежить від бізнес-моделі управління фінансовими інструментами компанії і від характеристик договірних потоків грошових коштів по інструменту.
- Інструмент згодом оцінюється за амортизованою вартістю тільки у тому випадку, коли він є борговим інструментом, а також (i) бізнес-модель компанії орієнтована на утримання даного активу для цілей отримання контрактних грошових потоків, і одночасно (ii) контрактні грошові потоки по даному активу є тільки виплатами основної суми і відсотків (тобто фінансовий інструмент має тільки «базові характеристики кредиту»). Вся решта боргових інструментів повинна оцінюватися за справедливою вартістю через рахунки прибутків і збитків.
- Всі пайові інструменти повинні згодом оцінюватися за справедливою вартістю. Пайові інструменти, що утримуються для торгівлі, оцінюватимуться і відображатимуться за справедливою вартістю на рахунку прибутків і збитків. Для решти пайових інвестицій при первинному визнанні може бути ухвалене остаточне рішення про віддзеркалення нереалізованого і реалізованого прибутку або збитку від переоцінки за справедливою вартістю у складі іншого сукупного доходу, а не у складі прибутків або збитків. Доходи і витрати від переоцінки не переносяться на рахунки прибутків або збитків. Це рішення може ухвалюватися індивідуально для кожного фінансового інструменту. Дивіденди повинні відображатися у складі прибутків і збитків, оскільки вони є прибутковістю інвестицій.
- Більшість вимог МСБО 39 відносно класифікації і оцінки фінансових зобов'язань були перенесені в МСФЗ 9 без змін. Основною відмінністю є вимога до компанії розкривати ефект змін власного кредитного ризику фінансових зобов'язань, віднесених до категорії відбиваних за справедливою вартістю у складі прибутків і збитків, у складі іншого сукупного доходу.

Застосування МСФЗ 9 є обов'язковим з 1 січня 2015 року, дозволяється дострокове застосування. Банк розглядає наслідки змін до стандарту, його вплив на Банк та час його впровадження.

6 Нові облікові положення (продовження)

МСФЗ 13 «Оцінка за справедливою вартістю» (випущений у травні 2011 року; вступає в силу для звітних періодів, що починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати), спрямований на покращення порівнянності та підвищення якості розкриття інформації про справедливу вартість, оскільки вимагає єдиного для МСФЗ визначення справедливої вартості, вимог до розкриття інформації та джерел оцінки справедливої вартості.

Зміни МСБО 1 «Представлення фінансової звітності» (опубліковані у червні 2011 року; вступають в силу для звітних періодів, які починаються з 1 липня 2012 року або після цієї дати), вносять зміни до розкриття статей, представлених у складі інших сукупних доходів. Відповідно до цих змін суб'єкти господарювання зобов'язані розподіляти статті, представлені у складі інших сукупних доходів, на дві категорії, виходячи з того, чи можуть ці статті бути рекласифіковані у прибутки та збитки у майбутньому. Запропоновану в МСБО 1 назву звіту наразі змінено на «Звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи». Банк вважає, що переглянутий стандарт змінить представлення фінансової звітності, проте не матиме впливу на оцінку операцій та залишків.

«Розкриття інформації – Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань» – Зміни МСФЗ 7 (опубліковані у грудні 2011 року; вступають в силу для звітних періодів, що починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати). Ця зміна вимагає розкриття інформації, яка дозволить користувачам фінансової звітності суб'єкта господарювання оцінити вплив чи потенційний вплив угод про взаємозалік, у тому числі права на залік.

Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань – Зміни в МСБО 32 (опубліковані у грудні 2011 року; вступають в силу для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2014 року або після цієї дати). Ця зміна вводить керівництво щодо застосування МСБО 32 з метою усунення невідповідностей, виявлених при застосуванні певних критеріїв взаємозаліку. Це включає роз'яснення значення виразу «у теперішній час має законодавчо встановлене право на залік» і того, що певні системи з розрахунком на чистій основі можуть вважатись еквівалентними системам із розрахунком на валовій основі.

Розкриття інформації – передача фінансових активів – зміни МСФЗ 7 (випущені у жовтні 2010 року; застосовуються до звітних періодів, які починаються з 1 липня 2011 року або після цієї дати). Ця зміна вимагає додаткового розкриття розміру ризику, що виникає від час передачі фінансових активів. Зміна включає вимоги щодо розкриття по класах фінансових активів, що були передані контрагенту, і які обліковуються на балансі компанії, наступної інформації: характер, вартість, опис ризиків та вигод, пов'язаних з активом. Також обов'язковим є розкриття, що дозволяє користувачу зрозуміти розмір пов'язаного з активом фінансового зобов'язання, а також взаємозв'язок між фінансовим активом та пов'язаним з ним фінансовим зобов'язанням. У випадку коли визнання активу було припинено, але компанія ще наражається на певні ризики і здатна отримати певні вигоди, пов'язані з переданим активом, потрібне додаткове розкриття для розуміння користувачем розміру такого ризику.

На думку керівництва Банку, наступні нові положення бухгалтерського обліку не матимуть суттєвого впливу на його фінансову звітність:

Відшкодування вартості базових акцій – зміни МСБО 12 (випущені у грудні 2010 року; застосовуються до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2012 року або після цієї дати);

Суворі гіперінфляція та відміна встановлених дат для суб'єктів господарювання, які запроваджують МСФЗ вперше – зміни МСФЗ 1 (випущені у грудні 2010 року; застосовуються до звітних періодів, які починаються з 1 липня 2011 року або після цієї дати);

МСФЗ 11 «Угоди про спільну діяльність» (опублікований в травні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання» (опублікований в травні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

Переглянутий МСБО 19 «Винагороди працівникам» (випущений у червні 2011 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

МСБО 27 «Неконсолідована фінансова звітність» (переглянутий у травні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» (переглянутий у травні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

Тлумачення IFRIC 20, «Витрати на розкривні роботи при відкритій розробці на етапі видобування» (опублікований у жовтні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати);

МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» (опублікований у травні 2011 року; застосовується до звітних періодів, які починаються з 1 січня 2013 року або після цієї дати).

7 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви

У тисячах українських гривень	2011 рік	2010 рік
Грошові кошти у касі	160 191	152 187
Залишок на рахунку в НБУ (без обов'язкових резервів)	43 107	107 074
Обов'язкові резерви на рахунках в НБУ	7 600	815
Кореспондентські рахунки в інших банках	252 530	333 548
Кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення менше трьох місяців	67 164	-
Договори купівлі і зворотного продажу («зворотнє репо») з іншими банками з первісним терміном погашення менше трьох місяців	56 650	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів	587 242	593 624

На 31 грудня 2011 року норматив обов'язкового резервування розраховується як проста середня протягом місяця (у 2010 році – протягом місяця) і повинен утримуватися на рівні від 0 до 8 процентів (у 2010 році – від 0 до 7 процентів) від певних зобов'язань Банку у гривневому еквіваленті. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися з дня на день. Середньоарифметичне значення суми обов'язкового резерву за грудень 2011 року становить 60 512 тис. грн. (за грудень 2010 року – 64 651 тис. грн.). Для покриття обов'язкових резервів Банк може зараховувати ОВДП (ЄВРО 2012) в розмірі 50% від їх номінальної вартості та суму, що перерахована на окремий рахунок в НБУ (в 2010 році – ОВДП (ЄВРО 2012) в розмірі 100% від їх номінальної вартості та залишок на окремому рахунку в Національному банку України).

Станом на 31 грудня 2011 року Банк повинен був перерахувати на окремий рахунок в НБУ кошти у розмірі 70% від суми обов'язкового резерву за попередній місяць (в 2010 році – 100% від суми обов'язкового резерву за попередній місяць з урахуванням придбаних ОВДП (ЄВРО 2012)) з урахуванням придбаних ОВДП (ЄВРО 2012). Станом на 31 грудня 2011 року сума на рахунку склала 7 600 тис. грн., оскільки сума ОВДП (ЄВРО 2012) у власності Банку становила 70 000 тис. грн., а середньоарифметичне значення суми обов'язкового резерву за листопад 2011 року – 42 600 тис. грн. (станом на 31 грудня 2010 року сума обов'язкового резерву склала 70 815 тисяч гривень). Проценти за коштами, що обліковуються на окремому рахунку в НБУ, нараховуються за ставкою на рівні 30% від облікової ставки НБУ (станом на 31 грудня 2011 року 2.325% та 2.325% станом на 31 грудня 2010 року) за умови дотримання Банком нормативів резервування. Оскільки відповідні ліквідні активи не можна використовувати для фінансування повсякденної діяльності Банку, для цілей складання звіту про рух грошових коштів суму обов'язкового резерву, яка розміщувалась на окремому рахунку в НБУ, було виключено з грошових коштів та їх еквівалентів. Станом на 31 грудня 2011 року грошові кошти Банку та їх еквіваленти для цілей складання звіту про рух грошових коштів дорівнювали 579 642 тисячі гривень (на 31 грудня 2010 року – 592 809 тисяч гривень).

Протягом 2011 року Банк не порушував нормативів обов'язкового резервування.

Аналіз процентних ставок грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів наведений в Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

Станом на 31 грудня 2011 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

(У тисячах українських гривень)	Залишок на рахунку в НБУ, в тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки в інших банках	Кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення менше трьох місяців	Угоди «зворотного репо» з первісним терміном погашення менше трьох місяців	Всього
Не прострочені та не знецінені					
- НБУ	50 707	-	-	-	50 707
- Рейтинг Ааа – Аа3	-	118 873	-	-	118 873
- Рейтинг А1 – А3	-	130 027	-	-	130 027
- Рейтинг Ва1 – Ва3	-	255	-	-	255
- Рейтинг В1 – В3	-	3 140	-	-	3 140
- Без рейтингу	-	235	67 164	56 650	124 049
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, не враховуючи готівкові грошові кошти	50 707	252 530	67 164	56 650	427 051

7 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви (продовження)

Станом на 31 грудня 2010 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

<i>(У тисячах українських гривень)</i>	Залишок на рахунку в НБУ, в тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- НБУ	107 889	-	107 889
- Рейтинг Аа1 – Аа3	-	314 877	314 877
- Рейтинг А1 - А3	-	14 601	14 601
- Рейтинг Ваа1 - Ваа3	-	2	2
- Рейтинг Ва1 - Ва3	-	25	25
- Рейтинг В1 – В3	-	3 491	3 491
- Без рейтингу	-	552	552
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, не враховуючи готівкові грошові кошти	107 889	333 548	441 437

8 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Гарантійні депозити	6 018	4 235
Кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення більше трьох місяців	38 207	-
Всього заборгованості інших банків	44 225	4 235

Станом на 31 грудня 2011 року до складу гарантійних депозитів входить заборгованість двох українських банків у сумі 6 008 тисяч гривень (у 2010 році – 4 235 тисяч гривень), що розміщена як гарантійні депозити у доларах США за картковими розрахунками та переказами коштів. Як правило, такі депозити є безпроцентними.

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року. Цей аналіз базується на рейтингах, присвоєних міжнародною кредитною рейтинговою агенцією Moody's.

<i>У тисячах українських гривень</i>	Гарантійні депозити	Кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення більше трьох місяців	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Рейтинг В3	6 008	-	6 008
- без рейтингу	10	38 207	38 217
Всього заборгованості інших банків	6 018	38 207	44 225

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Гарантійні депозити	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>		
- Рейтинг В3	4 235	4 235
Всього заборгованості інших банків	4 235	4 235

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 26.

9 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Кредити юридичним особам	1 418 613	3 088 059
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	190 366	220 203
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	441 216	818 823
Угоди «зворотного репо»	34 525	30 022
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(259 560)	(1 028 936)
Всього кредитів та авансів клієнтам	1 825 160	3 128 171

Станом на 31 грудня 2011 року кредити та аванси клієнтам у сумі 34 525 тисяч гривень (у 2010 році – 30 022 тисячі гривень) фактично забезпечені цінними паперами, придбаними за угодами «зворотного репо», справедлива вартість яких складає 0 тисяч гривень (у 2010 році – 0 тисяч гривень), які Банк має право продати або передати у заставу.

Станом на 31 грудня 2011 року кредити та аванси клієнтам у сумі 23 542 тисячі гривень (на 31 грудня 2010 року – 18 706 тисяч гривень) були забезпечені депозитами клієнтів у сумі 39 147 тисяч гривень (на 31 грудня 2010 року – 47 652 тисячі гривень). Див. Примітку 15.

У 2010 році між Банком та РКО ВР SA було підписано угоди про надання гарантійних депозитів РКО ВР SA на суму 38 038 тисяч гривень в якості забезпечення певних кредитних операцій. Станом на 31 грудня 2011 року сума гарантійних депозитів РКО ВР SA склала 13 541 тисячу гривень, а сума кредитів та авансів клієнтів, що забезпечені ними, становить 12 179 тисяч гривень.

Також протягом 2010 року Банк отримав дві безумовні безвідкличні гарантії від РКО ВР SA, що були прийняті в якості забезпечення за кредитними операціями на загальну суму 595 738 тисяч гривень. До розрахунку резерву на знецінення кредитів, які покриті цими гарантіями, були включені очікувані грошові потоки від виконання гарантій та використання депозитів. В результаті Банк зменшив резерв на знецінення кредитів на загальну суму 133 159 тисяч гривень та включив доходи від зменшення резерву у прибуток чи збиток за 2010 рік. Див. Примітку 4. Протягом 2011 року Банк продав частину кредитів, покритих цими гарантіями, непов'язаним сторонам і у грудні 2011 року Банк продав решту кредитів, які були покриті цими гарантіями, компанії під спільним контролем, як описано нижче.

В грудні 2011 року Банк продав компанії під спільним контролем 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю з фіксованою відсотковою ставкою на загальну суму до вирахування резерву на знецінення 1 648 790 тисяч гривень, до якого входили кредити, забезпечені гарантіями РКО ВР SA, як описано вище. Балансова вартість проданих кредитів на дату продажу склала 1 083 381 тисячу гривень. Банк отримав 338 167 тисяч гривень – від материнської компанії в рахунок відступних по гарантіях, а також 562 456 тисяч гривень – від компанії під спільним контролем в рахунок оплати проданих кредитів. В результаті цієї операції Банк визнав чистий збиток в сумі 182 758 тисяч гривень, що є різницею між балансовою вартістю проданих кредитів та надходженнями, отриманими в результаті реалізації кредитів та відступних по гарантіях.

Крім того, протягом 2011 року Банк продав непов'язаним сторонам 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю з фіксованою відсотковою ставкою на загальну суму до вирахування резерву на знецінення 385 716 тисяч гривень та балансовою вартістю 156 012 тисяч гривень. В результаті цих операцій Банк визнав чистий прибуток в сумі 8 966 тисяч гривень.

Зміни в сумі резерву на знецінення кредитів, що показані у таблиці нижче стосовно кредитів, проданих протягом року, включають суми списання резервів та збиток, що був понесений в результаті продажу.

Протягом 2010 року Банк продав непов'язаним сторонам права на 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю кредитів з фіксованою відсотковою ставкою на загальну суму до вирахування резерву на знецінення 161 312 тисяч гривень (включаючи несплачені комісії та штрафи на суму 1 466 тисяч гривень) та 24 893 тисячі гривень після вирахування резерву на знецінення. В результаті цієї операції Банк визнав чистий збиток у сумі 1 792 тисячі гривень.

9 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Протягом 2011 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2011 р.	776 411	38 459	184 044	30 022	1 028 936
Резерв/(зменшення резерву) на знецінення кредитів протягом року	166 593	(3 702)	55 139	4 503	222 533
Кредити та аванси клієнтам, продані протягом року	(781 501)	(14 573)	(172 831)	-	(968 905)
Кредити та аванси клієнтам, списані протягом року як безнадійні	(19 514)	(373)	(679)	-	(20 566)
Курсові різниці	(1 643)	(185)	(610)	-	(2 438)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2011 р.	140 346	19 626	65 063	34 525	259 560

Резерв під знецінення за 2011 рік відрізняється від суми, відображеної в прибутку чи збитку за рік, у зв'язку з поверненням кредитів, раніше списаних як безнадійні, загальною сумою 168 тисяч гривень (2010 рік - 1 259 тисяч гривень). Цю суму було відображено безпосередньо як зменшення резерву в прибутку чи збитку за рік.

Протягом 2010 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридич- ним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2010 р.	876 625	104 102	257 745	28 737	1 267 209
Резерв/(зменшення резерву) на знецінення кредитів протягом року	(73)	12 257	8 109	1 285	21 578
Кредити та аванси клієнтам продані протягом року	(85 630)	(9 845)	(9 443)	-	(104 918)
Кредити та аванси клієнтам, списані протягом року як безнадійні	-	(67 363)	(69 056)	-	(136 419)
Курсові різниці	(14 511)	(692)	(3 311)	-	(18 514)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2010 р.	776 411	38 459	184 044	30 022	1 028 936

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік		2010 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	631 582	30	1 039 026	25
Торівля	441 442	21	1 044 557	25
Виробництво	367 471	18	659 357	16
Сільське господарство та харчова промисловість	183 576	9	482 506	12
Санаторії та курорти	101 521	5	97 365	2
Спорт та послуги відпочинку	99 407	5	128 867	3
Нерухомість та будівництво	93 016	5	236 687	6
Інші послуги	69 334	3	116 563	3
Транспортна галузь	59 954	3	66 450	1
Гірничовидобувна промисловість	27 711	1	93 431	2
Фінансові послуги	3 582	-	112 057	3
Готелі	684	-	73 106	2
Інше	5 440	-	7 135	-
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	2 084 720	100	4 157 107	100

9 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав 3 позичальники (у 2010 році – 10 позичальників), які отримали кредити на загальну суму понад 40 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума цих кредитів становить 254 530 тисяч гривень (у 2010 році – 588 087 тисяч гривень), або 12 % від загальної суми кредитного портфелю (у 2010 році – 14 % від загальної суми кредитного портфелю).

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
Незабезпечені кредити	95 751	27 370	24 236	34 525	181 882
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	32 471	2 695	555	-	35 721
- об'єктами житлової нерухомості	39 812	829	300 689	-	341 330
- іншими об'єктами нерухомості	919 562	1 602	99 681	-	1 020 845
- іншими активами	331 017	157 870	16 055	-	504 942
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	1 418 613	190 366	441 216	34 525	2 084 720

Сума грошових депозитів, наведених у таблиці вище, включає 13 541 тисячу гривень (у 2010 році - 38 038 тисяч гривень), наданих материнською компанією, РКО BP SA, у заставу за певними кредитними операціями.

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
Незабезпечені кредити	386 633	48 797	79 686	30 022	545 138
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	53 392	3 299	53	-	56 744
- Гарантіями, отриманими від материнської компанії	546 577	-	49 161	-	595 738
- об'єктами житлової нерухомості	66 896	2 906	465 013	-	534 815
- іншими об'єктами нерухомості	1 353 445	3 041	196 516	-	1 553 002
- іншими активами	681 116	162 160	28 394	-	871 670
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	3 088 059	220 203	818 823	30 022	4 157 107

Інші активи в основному включають обладнання, інше рухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно. В наведеній вище інформації вказана балансова заборгованість по кредиту чи вартість прийнятого забезпечення в залежності від того, яка з цих сум виявиться меншою; залишок суми включається до складу незабезпечених кредитів. Балансова сума кредитів розподілена на основі ліквідності активів, прийнятих до забезпечення по кредиту.

9 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- Якісні кредити	492 998	123 601	186 699	-	803 298
- Стандартні кредити	65 765	11 911	31 204	-	108 880
- Субстандартні кредити	21 717	8 646	38 823	-	69 186
Всього не прострочених та не знецінених	580 480	144 158	256 726	-	981 364
<i>Прострочені, але не знецінені</i>					
- прострочені менше ніж 30 днів	3 308	876	2 281	-	6 465
- прострочені від 30 до 90 днів	6 895	6 605	15 858	-	29 358
- прострочені від 91 до 180 днів	4 941	94	6 599	-	11 634
- прострочені від 181 до 360 днів	2 324	51	1 777	-	4 152
- прострочені більше 360 днів	666	29	479	-	1 174
Всього прострочених, але не знецінених	18 134	7 655	26 994	-	52 783
<i>Кредити, визначені окремо як знецінені (загальна сума)</i>					
- не прострочені	624 297	808	46 693	-	671 798
- прострочені менше ніж 30 днів	20 399	512	1 735	-	22 646
- прострочені від 30 до 90 днів	43 020	-	9 889	-	52 909
- прострочені від 91 до 180 днів	36 476	5 420	15 828	-	57 724
- прострочені від 181 до 360 днів	12 249	5 862	22 875	3 529	44 515
- прострочені більше 360 днів	83 558	25 951	60 476	30 996	200 981
Всього індивідуально та колективно знецінених кредитів (загальна сума)	819 999	38 553	157 496	34 525	1 050 573
Мінус: резерви на знецінення	(140 346)	(19 626)	(65 063)	(34 525)	(259 560)
Всього кредитів та авансів клієнтам	1 278 267	170 740	376 153	-	1 825 160

Банк класифікує кредити та аванси клієнтам за кредитною якістю відповідно до класифікації, встановленої нормативними вимогами НБУ. Банк поділяє не прострочені та не знецінені кредити за наступними категоріями з точки зору кредитного ризику:

Якісні кредити. До цієї категорії включено кредити, які відповідно до нормативних вимог НБУ відносяться до категорії «стандартні кредити». До цієї категорії відносяться кредити із незначним кредитним ризиком, про що свідчать міцний фінансовий стан позичальника та якісне обслуговування кредиту.

Стандартні кредити. До цієї категорії включено кредити, які відповідно до нормативних вимог НБУ відносяться до категорії «кредити під контролем». До цієї категорії відносяться кредити із незначним кредитним ризиком, який, однак, може зрости внаслідок несприятливих умов; ці кредити видаються позичальникам, які мають стабільний фінансовий стан і успішну історію погашення кредитів, або позичальникам, які мають міцний фінансовий стан і кредитну історію з прострочками не більше 90 днів.

Субстандартні кредити. До цієї категорії відносяться кредити із значним кредитним ризиком, про що свідчать слабкий або незадовільний фінансовий стан позичальника та якісне обслуговування кредиту або стабільний фінансовий стан позичальника та неякісне обслуговування кредиту.

9 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

У тисячах українських гривень	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Іпотечні кредити	Угоди «зворотного репо»	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- Якісні кредити	182 140	110 010	245 960	-	538 110
- Стандартні кредити	72 225	18 519	39 702	-	130 446
- Субстандартні кредити	29 210	9 622	31 490	-	70 322
- Кредити, умови яких були переглянуті у 2010 році	43 160	1 963	7 444	-	52 567
Всього не прострочених та не знецінених	326 735	140 114	324 596	-	791 445
<i>Прострочені, але не знецінені</i>					
- прострочені менше ніж 30 днів	7 258	1 990	3 327	-	12 575
- прострочені від 30 до 90 днів	178 070	10 814	24 793	-	213 677
Всього прострочених, але не знецінених	185 328	12 804	28 120	-	226 252
<i>Кредити, визначені окремо як знецінені (загальна сума)</i>					
- не прострочені	773 637	619	49 640	-	823 896
- прострочені менше ніж 30 днів	6 384	-	694	-	7 078
- прострочені від 30 до 90 днів	162 010	171	21 349	-	183 530
- прострочені від 91 до 180 днів	96 266	9 220	29 253	-	134 739
- прострочені від 181 до 360 днів	366 184	16 286	56 888	19 574	458 932
- прострочені більше 360 днів	1 171 515	40 989	308 283	10 448	1 531 235
Всього індивідуально та колективно знецінених кредитів (загальна сума)	2 575 996	67 285	466 107	30 022	3 139 410
Мінус: резерви на знецінення	(776 411)	(38 459)	(184 044)	(30 022)	(1 028 936)
Всього кредитів та авансів клієнтам	2 311 648	181 744	634 779	-	3 128 171

Банк застосував методику розрахунку резервів щодо кредитного портфелю відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та створив резерви на покриття збитків від знецінення кредитів, які були понесені, але які ще не були конкретно співставлені з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати. Політика Банку передбачає віднесення кожного кредиту до категорії не прострочених та не знецінених, поки не буде отримане об'єктивне свідчення того, що кредит є знеціненим. В результаті застосування цієї облікової політики та методики визначення знецінення кредитного портфелю сума резервів на знецінення може перевищувати загальну суму окремо знецінених кредитів.

Прострочені, але не знецінені кредити – це передусім забезпечені заставою кредити, справедлива вартість застави за якими покриває прострочені процентні платежі та виплати основної суми. Суми, обліковані як прострочені, але не знецінені, являють собою весь залишок за такими кредитами, а не лише прострочені суми окремих платежів.

9 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Фінансовий вплив забезпечення представлено шляхом окремого розкриття його вартості для (i) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту рівні його балансовій вартості, або перевищують її (активи з надлишковим забезпеченням) та (ii) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту менші його балансовій вартості (активи з недостатнім забезпеченням). Вплив забезпечення станом на 31 грудня 2011 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Кредити юридичним особам	1 138 033	2 007 470	140 234	95 124
Іпотечні кредити	289 519	666 642	86 634	66 685
Споживчі кредити	101 748	182 189	68 992	44 503
Всього	1 529 300	2 856 301	295 860	206 312

Вплив забезпечення станом на 31 грудня 2010 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Кредити юридичним особам	1 735 998	3 561 283	575 650	419 303
Іпотечні кредити	423 655	841 028	211 124	165 552
Споживчі кредити	89 930	174 584	91 814	54 219
Всього	2 249 583	4 576 895	878 588	639 074

Справедлива вартість забезпечення – це сума, на яку можна обміняти актив під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Дана вартість не враховує можливих витрат, що пов'язані із примусовим поверненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет застави. Чиста вартість забезпечення після вирахування судових витрат, витрат на реалізацію та інших витрат від примусового повернення заборгованості шляхом звернення стягнення на заставне майно може відрізнятись від його справедливої вартості.

Справедлива вартість об'єктів житлової нерухомості станом на кінець звітної періоду була розрахована шляхом індексації сум, визначених працівниками кредитного підрозділу Банку на дату видачі кредиту, з урахуванням середньої зміни цін на об'єкти житлової нерухомості у відповідних містах та регіонах. Справедлива вартість інших об'єктів нерухомості та інших активів була визначена кредитним підрозділом Банку з урахуванням внутрішніх методик Банку.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 29. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2011 року

10 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Державні облігації України	590 961	411 938
Всього боргових цінних паперів	590 961	411 938
Акції компаній	30	30
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	590 991	411 968

Нижче поданий аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Державні облігації України	Облігації компаній	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Уряд України	590 961	-	590 961
Всього не прострочених та не знецінених	590 961	-	590 961
<i>Боргові цінні папери, визначені окремо як знецінені (загальна сума)</i>			
- прострочені більше 360 днів	-	11 623	11 623
Всього боргових цінних паперів, визначених окремо як знецінені (загальна сума)	-	11 623	11 623
Мінус резерв на знецінення	-	(11 623)	(11 623)
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	590 961	-	590 961

10 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу (продовження)

Нижче поданий аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Державні облігації України	Облігації компаній	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Уряд України	411 938	-	411 938
Всього не прострочених та не знецінених	411 938	-	411 938
<i>Боргові цінні папери, визначені окремо як знецінені (загальна сума)</i>			
- прострочені менше ніж 30 днів	-	3 503	3 503
- прострочені від 181 до 360 днів	-	6 957	6 957
- прострочені більше 360 днів	-	11 608	11 608
Всього боргових цінних паперів, визначених окремо як знецінені (загальна сума)	-	22 068	22 068
Мінус резерв на знецінення	-	(22 068)	(22 068)
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	411 938	-	411 938

Основний фактор, який враховує Банк при визначенні того, чи є борговий цінний папір знеціненим, – це його прострочений статус. На підставі цього Банком наведений вище аналіз за строками прострочення боргових цінних паперів, які окремо були визначені як знецінені. Боргові цінні папери є незабезпеченими.

У сумі інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2011 рік	2010 рік
Балансова вартість на 1 січня		411 968	51 386
Сторнування знецінення/(знецінення) інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		8 152	(5 533)
Процентний дохід нарахований	20	43 522	34 076
Процентний дохід отриманий		(46 853)	(15 014)
Придбання		1 014 257	4 272 786
Вибуття		(840 057)	(3 925 733)
Курсові різниці		2	-
Балансова вартість на 31 грудня		590 991	411 968

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу наданий в Примітці 26.

11 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи

У тисячах українських гривень	Прим. Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Меблі та пристосування	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання	Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2010 р.	174 238	149 929	75 511	11 634	108 049	519 361	41 695	561 056
Накопичена амортизація	(32 834)	(69 313)	(32 764)	(6 371)	-	(141 282)	(15 481)	(156 763)
Балансова вартість на 1 січня 2010 р.	141 404	80 616	42 747	5 263	108 049	378 079	26 214	404 293
Надходження	-	16 708	2 298	552	8 624	28 182	13 675	41 857
Переведення до іншої категорії	66 303 (863)	-	-	-	(66 303)	-	-	-
Вибуття	(863)	(390)	(782)	-	-	(2 035)	-	(2 035)
Амортизаційні відрахування	23 (8 431)	(21 213)	(6 838)	(2 206)	-	(38 688)	(10 504)	(49 192)
Залишкова вартість на 31 грудня 2010 р.	198 413	75 721	37 425	3 609	50 370	365 538	29 385	394 923
Первісна вартість на 31 грудня 2010 р.	237 402	165 797	73 911	11 817	50 370	539 297	60 637	599 934
Накопичена амортизація	(38 989)	(90 076)	(36 486)	(8 208)	-	(173 759)	(31 252)	(205 011)
Залишкова вартість на 31 грудня 2010 р.	198 413	75 721	37 425	3 609	50 370	365 538	29 385	394 923
Надходження	-	20 833	5 116	2 174	4 135	32 258	17 755	50 013
Переведення до іншої категорії	30 288 (598)	-	-	-	(30 288)	-	-	-
Вибуття	(598)	(340)	(736)	(26)	-	(1 700)	(3)	(1 703)
Амортизаційні відрахування	23 (7 659)	(15 196)	(6 994)	(1 976)	-	(31 825)	(2 972)	(34 797)
Знецінення, відображене в витратах	(20 001)	-	-	-	(12 218)	(32 219)	-	(32 219)
Залишкова вартість на 31 грудня 2011 р.	200 443	81 018	34 811	3 781	11 999	332 052	44 165	376 217
Первісна вартість на 31 грудня 2011 р.	244 394	184 285	75 995	13 097	11 999	529 770	78 361	608 131
Накопичена амортизація	(43 951)	(103 267)	(41 184)	(9 316)	-	(197 718)	(34 196)	(231 914)
Залишкова вартість на 31 грудня 2011 р.	200 443	81 018	34 811	3 781	11 999	332 052	44 165	376 217

Незавершене будівництво – це переважно будівництво та переобладнання приміщень для відділень Банку. Після завершення активи переводяться до складу приміщень.

Станом на 31 грудня 2011 року первісна вартість приміщень, вдосконалення орендованого майна та обладнання включає 63 535 тисяч гривень (2010: 42 042 тисячі гривень), а первісна вартість нематеріальних активів включає 9 299 тисяч гривень (2010: УАН 8 974 тисячі гривень) повністю амортизованих основних засобів, які досі використовуються. Протягом 2011 керівництво переглянуло та відкоригувало строки корисного використання приміщень, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальних активів.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2011 року

12 Інші фінансові активи

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	60 370	1 687
Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	8 688	8 688
Нараховані доходи до отримання	2 742	4 591
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	121	386
Резерв під знецінення	(10 931)	(13 186)
Всього інших фінансових активів	60 990	2 166

Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками включає дебіторську заборгованість від пов'язаної сторони в сумі 58 546 тисяч грн. за операцією продажу прав на 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю кредитів з фіксованою відсотковою ставкою. Термін погашення цієї дебіторської заборгованості до 28 березня 2012 року.

Нижче поданий аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	Всього
Резерв на знецінення станом на 1 січня 2011 року	8 688	3 494	1 004	13 186
Резерв на знецінення протягом року	-	440	4	444
Суми, списані протягом року як безнадійні	-	(2 699)	-	(2 699)
Резерв на знецінення на 31 грудня 2011 року	8 688	1 235	1 008	10 931

Нижче поданий аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	Всього
Резерв на знецінення станом на 1 січня 2010 року	8 935	4 440	1 000	14 375
(Зменшення резерву)/резерв на знецінення протягом року	(247)	(936)	4	(1 179)
Суми, списані протягом року як безнадійні	-	(10)	-	(10)
Резерв на знецінення на 31 грудня 2010 року	8 688	3 494	1 004	13 186

12 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- Погашені або врегульовані після закінчення звітного періоду	-	1 302	816	121	2 239
- З терміном погашення після затвердження фінансової звітності до випуску	-	-	58 546	-	58 546
Всього не прострочених та не знецінених	-	1 302	59 362	121	60 785
<i>Дебіторська заборгованість, визнана окремо як знецінена</i>					
- із затримкою платежу до 30 днів	-	228	-	-	228
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	38	-	-	38
- із затримкою платежу більше 360 днів	8 688	1 174	1 008	-	10 870
Всього індивідуально знецінених (загальна сума)	8 688	1 440	1 008	-	11 136
За мінусом резерву під знецінення	(8 688)	(1 235)	(1 008)	-	(10 931)
Всього інших фінансових активів	-	1 507	59 362	121	60 990

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- Погашені або врегульовані після закінчення звітного періоду	-	916	679	386	1 981
Всього не прострочених та не знецінених	-	916	679	386	1 981
<i>Дебіторська заборгованість, визнана окремо як знецінена</i>					
- із затримкою платежу до 30 днів	46	271	-	-	317
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	46	-	-	46
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	7	-	7
- із затримкою платежу більше 360 днів	8 642	3 358	1 001	-	13 001
Всього індивідуально знецінених (загальна сума)	8 688	3 675	1 008	-	13 371
За мінусом резерву під знецінення	(8 688)	(3 494)	(1 004)	-	(13 186)
Всього інших фінансових активів	-	1 097	683	386	2 166

Основними чинниками, які Банк бере до уваги при розгляді питання про знецінення дебіторської заборгованості, є її прострочений статус. На підставі цього Банком підготовлений представлений вище аналіз по термінах затримки платежу по сумах дебіторської заборгованості, які в індивідуальному порядку визначені як знецінені. Дебіторська заборгованість не має забезпечення.

Інформація по операціях з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 31.

13 Інші нефінансові активи

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Заставне майно, що перейшло у власність Банку	18 501	26 718
Передоплата за товари та незавершене будівництво	6 970	9 590
Передоплата за послуги	6 706	7 346
Передплачені витрати	5 290	3 426
Передоплата з податків, крім податку на прибуток	4 050	4 626
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та інше	4 787	3 732
Товарно-матеріальні запаси	989	1 315
Резерв під знецінення інших нефінансових активів	(3 914)	(4 128)
Всього інших нефінансових активів	43 379	52 625

Заставне майно, що перейшло у власність Банку, являє собою об'єкти нерухомості, отримані Банком у розрахунок за простроченими кредитами. Банк планує реалізувати ці активи у найближчому майбутньому. Ці активи були визнані за справедливою вартістю при придбанні.

14 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	7 102	2 941
Строкові депозити та кредити від інших банків	85 283	508 808
Всього заборгованості перед іншими банками	92 385	511 749

Станом на 31 грудня 2011 року до складу строкових депозитів та кредитів входили 24 955 тисяч гривень (у 2010 році – 387 575 тисяч гривень), отримані від РКО ВР S.A (Польща), а також кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків включали 3 366 тисяч гривень (у 2010 році - 1 589 тисяч гривень) залишків по рахунках РКО ВР S.A (Польща).

Станом на 31 грудня 2011 року до складу строкових депозитів та кредитів входили кредити у сумі 44 726 тисячі гривень (у 2010 році – 67 128 тисяч гривень), отримані від ЄБРР для фінансування операцій з кредитування клієнтів.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками наведено в Примітці 26. Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 31.

15 Кошти клієнтів

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	645 241	512 279
- Строкові депозити	200 910	421 146
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	311 132	288 237
- Строкові депозити	1 472 554	1 755 680
Всього коштів клієнтів	2 629 837	2 977 342

15 Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік		2010 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	1 783 686	68	2 043 916	69
Торівля	197 675	8	164 658	6
Виробництво	189 691	7	197 068	7
Інші послуги	114 474	5	143 045	5
Фінансові послуги	106 145	4	143 466	5
Нерухомість	61 800	2	98 091	3
Сільське господарство	34 681	1	37 683	1
Транспорт та зв'язок	25 898	1	47 301	2
Інше	115 787	4	102 114	2
Всього коштів клієнтів	2 629 837	100	2 977 342	100

Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав 15 клієнтів (у 2010 році – 7 клієнтів) із залишками на рахунках понад 10 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума коштів на рахунках цих клієнтів становила 227 577 тисяч гривень (у 2010 році – 255 161 тисячу гривень), або 9% (у 2010 році – 7%) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2011 року кошти клієнтів включають депозити у сумі 3 498 тисяч гривень (у 2010 році – 4 037 тисяч гривень), розміщені як забезпечення безвідкличних зобов'язань за імпорнтними акредитивами. Див. Примітку 28.

Станом на 31 грудня 2011 року до складу коштів клієнтів входять депозити в сумі 39 147 тисяч гривень (у 2010 році – 47 652 тисячі гривень), що являють собою забезпечення наданих кредитів клієнтам у загальній сумі 23 542 тисяч гривень (у 2010 році – 18 706 тисяч гривень). Див. Примітку 9.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 29. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

16 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2011 рік	2010 рік
Інші нараховані зобов'язання		11 651	10 594
Транзитні рахунки		4 895	20 759
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	28	472	955
Інше		677	32
Всього інших фінансових зобов'язань		17 695	32 340

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою спеціальні резерви, створені на випадок збитків, понесених по фінансових гарантіях і акредитивах, наданих клієнтам, фінансовий стан яких погіршився.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 29.

17 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Нараховані витрати на виплати працівникам	16 852	7 421
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	2 580	2 839
Податки до сплати, крім податку на прибуток	147	224
Інше	2 663	1 201
Всього інших нефінансових зобов'язань	22 242	11 685

18 Субординований борг

<i>У тисячах українських гривень</i>	Ефективна процентна ставка у 2011 році	Балансова вартість у 2011 році	Балансова вартість у 2010 році
20 000 доларів США, плаваюча процентна ставка, строк погашення – 2017 рік	1-місячний Libor + 3,75%	157 899	157 149
15 000 доларів США, плаваюча процентна ставка, строк погашення – 2018 рік	1-місячний Libor + 3,75%	119 971	119 510
Всього субординованого боргу		277 870	276 659

Протягом 2010 року Банк отримав від РКО BP S.A (Польща) субординований борг у сумі 15 000 тисяч доларів США (120 140 тисяч гривень за обмінним курсом на дату отримання) під процентну ставку 1-місячний Libor+6,5% річних. Договір був зареєстрований Національним банком України 9 лютого 2010 року. Борг підлягає погашенню 5 лютого 2018 року.

Протягом 2009 року Банк отримав від РКО BP S.A (Польща) субординований борг у сумі 20 000 тисяч доларів США (159 806 тисяч гривень за обмінним курсом на дату отримання) під процентну ставку 1-місячний Libor+6,5% річних. Договір був зареєстрований Національним банком України 9 листопада 2009 року. Борг підлягає погашенню 6 листопада 2017 року.

18 травня 2010 року відсоткову ставку по обох кредитах було зменшено до рівня 1-місячний Libor+3,75% річних. Це становило істотну зміну умов первісного фінансового зобов'язання та було обліковано як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання за справедливою вартістю. Банк вважає, що переглянуті умови субординованого боргу відповідають ринковим умовам, і тому прибуток або збиток від первісного визнання нового зобов'язання не визнавався.

У випадку ліквідації Банку погашення субординованого боргу здійснюватиметься після виконання вимог всіх інших кредиторів.

Інформацію про справедливу вартість субординованого боргу подано у Примітці 29. Аналіз субординованого боргу за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2011 року

19 Акціонерний капітал

<i>У тисячах українських гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Номінальна сума	Всього
На 1 січня 2010 р.	155 096 946 916	1 550 969	1 550 969
Акції нової емісії	36 800 000 000	368 000	368 000
На 31 грудня 2010 р.	191 896 946 916	1 918 969	1 918 969
На 31 грудня 2011 р.	191 896 946 916	1 918 969	1 918 969

Номінальний зареєстрований випущений акціонерний капітал Банку складає 1 918 969 тисяч гривень (2010 рік – 1 918 969 тисяч гривень).

У лютому 2010 року акціонери Банку затвердили емісію 36 800 000 000 простих акцій. Цю емісію акцій було зареєстровано Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку та Національним банком України 26 січня 2010 року та 14 вересня 2010 року відповідно.

Станом на 31 грудня 2011 року ухвалений акціонерний капітал Банку складався з 191 896 946 916 (у 2010 році – 191 896 946 916) простих акцій номінальною вартістю 0,01 гривні за акцію. Усі прості акції мають рівні права при голосуванні. Станом на 31 грудня 2011 року усі прості акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Далі подано інформацію про структуру акціонерів Банку:

Акціонер	2011 рік	2010 рік
РКО ВР S.A	99,57%	99,57%
Інші акціонери (резиденти та нерезиденти України)	0,43%	0,43%
Всього	100,00%	100,00%

20 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим	2011 рік	2010 рік
Процентні доходи			
Кредити та аванси юридичним особам		132 136	157 319
Процентні доходи від знецінених фінансових активів		109 677	265 365
Кредити та аванси фізичним особам		71 024	98 244
Боргові цінні папери	10	43 522	34 076
Заборгованість інших банків		3 681	1 220
Інше		-	14
Всього процентних доходів		360 040	556 238
Процентні витрати			
Строкові депозити фізичних осіб		162 908	262 139
Строкові депозити юридичних осіб		45 393	81 458
Строкові депозити інших банків		12 369	18 154
Субординований борг		11 489	11 814
Заборгованість перед Національним банком України		119	110
Випущені боргові цінні папери		-	9
Всього процентних витрат		232 278	373 684
Чистий процентний дохід		127 762	182 554

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2011 року

21 Комісійні доходи та витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	91 060	94 119
Купівля та продаж іноземної валюти	14 449	14 313
Гарантії надані	913	858
Інше	2 196	1 039
Всього комісійних доходів	108 618	110 329
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	1 559	1 703
Отримані гарантії	1 014	-
Операції з цінними паперами	304	353
Інше	1 469	2 403
Всього комісійних витрат	4 346	4 459
Чистий комісійний дохід	104 272	105 870

Інформацію про витрати за виплатами та комісійними по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 31.

22 Інші операційні доходи

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Сторнування нарахованих у 2010 році витрат на надання професійних послуг	3 000	-
Агентська винагорода, отримана від страхових компаній	2 246	1 151
Дохід від суборенди	1 439	903
Прибуток від продажу приміщень та обладнання	1 108	2 978
Штрафи та пеня отримані	46	3 592
Інше	449	840
Всього інших операційних доходів	8 288	9 464

23 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2011 рік	2010 рік
Витрати, пов'язані з персоналом		144 009	135 777
Знос та амортизація приміщень, удосконалень орендованого майна, обладнання та нематеріальних активів	12	34 797	49 192
Витрати на оперативну оренду приміщень		27 250	33 009
Комунальні витрати		17 383	17 556
Ремонт та утримання приміщень та обладнання		10 674	9 604
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		10 285	12 245
Зв'язок		10 280	11 140
Охоронні послуги		9 579	11 869
Податки, крім податку на прибуток		4 364	3 204
Професійні послуги		2 931	3 935
Витрати на відрядження		2 047	984
Реклама та маркетинг		1 347	619
Доброчинність		30	63
Інше		29 080	21 738
Всього адміністративних та інших операційних витрат		304 056	310 935

Витрати, пов'язані з персоналом, включають внески до пенсійного фонду у сумі 31 028 тисяч гривень (у 2010 році – 29 073 тисячі гривень) та до інших фондів соціального страхування у сумі 3 250 тисяч гривень (у 2010 році – 3 163 тисячі гривень).

24 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат/(відшкодувань) податку на прибуток

(Кредит)/витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Поточний податок	-	-
Відстрочений податок	(25 175)	68 580
(Кредит)/витрати з податку на прибуток за рік	(25 175)	68 580

(б) Звірка сум податкових витрат і сум прибутку або збитку, помножених на відповідну ставку оподаткування

Більша частина доходів Банку оподатковується податком на прибуток за ставкою 23% (у 2010 році – 25%). Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Збиток до оподаткування	(290 717)	(36 678)
Теоретична сума податкового кредиту за чинною ставкою податку (2011 рік – 23%; 2010 рік - 25%)	(66 865)	(9 170)
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Дохід, що визнається лише для цілей оподаткування	60	1 440
- Витрати на збільшення резервів на знецінення кредитів, що не включаються до валових витрат	15 741	34 169
- Витрати, пов'язані з прощенням боргів, що не включаються до валових витрат	6 568	1 526
- Інші витрати, що не включаються до валових витрат	4 770	2 820
Вплив зміни ставки оподаткування, прийнятої в 2010 році, яка вступає в силу з 1 квітня 2011 року	-	25 078
Вплив зміни оцінки строків використання перенесених податкових збитків	56 211	-
Неоподатковуваний дохід	(58 194)	-
Коригування суми збитків за наслідками перевірки Державної податкової адміністрації	4 771	-
Вплив інших змін у податковому законодавстві	11 763	12 717
(Кредит)/витрати з податку на прибуток за рік	(25 175)	68 580

2 грудня 2010 року Верховна Рада України ухвалила новий Податковий кодекс. Податковий кодекс набрав чинності з 1 січня 2011 року, розділ стосовно податку на прибуток набрав чинності з 1 квітня 2011 року. Серед основних змін, Податковий кодекс передбачає значне зниження ставки податку на прибуток підприємств: 23% з 1 квітня до 31 грудня 2011 року, 21% в 2012 році, 19% в 2013 році, і 16% починаючи з 2014 року. Вплив зміни податкової ставки, показаний вище, представляє собою ефект застосування знижених податкових ставок на відстрочений податок станом на 31 грудня 2010 року.

Протягом 2011 року Банк оновив свій середньо-строковий бізнес-план і, в результаті цього, переглянув очікувані строки використання перенесених податкових збитків минулих періодів. В результаті, сума відстроченого податкового активу була змінена. Вплив зміни оцінки строків використання перенесених податкових збитків у таблиці вище, являє собою відповідне зменшення балансової вартості відстроченого податкового активу станом на 31 грудня 2011 року.

(в) Аналіз відстрочених податків за видами тимчасових різниць

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць зазначено нижче.

24 Податок на прибуток (продовження)

	31 грудня 2010 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід за рік	31 грудня 2011 р.
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Приміщення та обладнання	40 938	(4 468)	-	36 470
Резерв на знецінення кредитів	(85 119)	75 676	-	(9 443)
Неамортизовані комісії за надання кредитів	2 794	(1 883)	-	911
Оцінка справедливої вартості цінних паперів	(2 445)	(11 091)	(65)	(13 601)
Нараховані витрати та інші зобов'язання	2 727	868	-	3 595
Податкові збитки, перенесені на майбутні періоди	170 141	(33 493)	-	136 648
Інше	2 622	(434)	-	2 188
Чистий відстрочений податковий актив	131 658	25 175	(65)	156 768
Визнаний відстрочений податковий актив	219 222			179 812
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(87 564)			(23 044)
Чистий відстрочений податковий актив	131 658			156 768

	31 грудня 2009 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2010 р.
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	1 188	39 750	40 938
Резерв на знецінення кредитів	16 000	(101 119)	(85 119)
Неамортизовані комісії за надання кредитів	(2 395)	5 189	2 794
Оцінка справедливої вартості цінних паперів	(1 091)	(1 354)	(2 445)
Нараховані витрати та інші зобов'язання	3 134	(407)	2 727
Податкові збитки, перенесені на майбутні періоди	180 580	(10 439)	170 141
Інше	2 822	(200)	2 622
Чистий відстрочений податковий актив	200 238	(68 580)	131 658
Визнаний відстрочений податковий актив	203 724		219 222
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(3 486)		(87 564)
Чистий відстрочений податковий актив	200 238		131 658

25 Сегментний аналіз

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу Банку, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Банку. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Банку організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти банку представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління аналізує фінансову інформацію, підготовлену згідно з українськими правилами бухгалтерського обліку. Ця фінансова інформація в деяких аспектах відрізняється від інформації, підготовленої у відповідності до МСФЗ:

- (i) ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що впливають з досвіду;
- (ii) податок на прибуток не розподіляється на сегменти;
- (iii) резерви під кредити визнаються на основі вимог НБУ, а не на базі моделі «понесених збитків», як це передбачає МСБО 39; та
- (iv) комісійні доходи від кредитних операцій частково відображаються відразу, а не в майбутніх періодах за методом ефективної процентної ставки.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансфертні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансфертний результат розраховується як різниця трансфертних доходів та трансфертних витрат кожного сегменту, обчислених за трансфертними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансфертні доходи формуються, як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансфертними цінами залучення ресурсів, трансфертні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансфертними цінами розміщення ресурсів.

25 Сегментний аналіз (продовження)

Розрахунок трансфертних цін та трансфертних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансфертної ціни ресурсів у системі ПАТ «КРЕДОБАНК», затвердженої рішенням Правління (№ 41/2008 від 18 грудня 2008 р.)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2011 року:

	Послуги фізичним особам	Корпора- тивна банківська діяльність	Казна- чейська та інвести- ційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
Активи звітних сегментів	489 371	1 372 983	1 240 753	691 010	-	3 794 117
Зобов'язання звітних сегментів	1 804 823	844 711	373 663	50 172	-	3 073 369
Капітальні витрати	-	-	-	(24 218)	-	(24 218)

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпора- тивна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нероз- поділені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
2011						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	85 187	219 861	48 244	-	-	353 292
- Комісійні доходи	47 980	69 323	699	-	-	118 002
- Інші операційні доходи	4 749	9 309	-	339 089	-	353 147
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	206 332	63 660	262 151	-	(532 143)	-
Разом доходів	344 248	362 153	311 094	339 089	(532 143)	824 441
Процентні витрати	(227 753)	(241 517)	(295 919)	-	532 143	(233 046)
Зменшення резерву/(резерв) на знецінення кредитів	246 601	862 045	(5 245)	-	-	1 103 401
Сторнування знецінення інвестиційних цінних паперів, для подальшого продажу	-	-	26 072	-	-	26 072
Резерв по зобов'язаннях з кредитування	(1)	(1 388)	(74)	-	-	(1 463)
Амортизаційні відрахування	-	-	-	(36 189)	-	(36 189)
Комісійні витрати	(6 839)	(2 941)	(1 860)	-	-	(11 640)
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	6 492	-	-	1 818	-	8 310
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	1 912	-	1 912
Прибутки мінус збитки від операцій з цінними паперами для подальшого продажу	-	-	79	-	-	79
Адміністративні та інші операційні витрати	(207 605)	(1 102 547)	(14 912)	(264 658)	-	(1 589 722)
Результати сегмента	155 143	(124 195)	19 235	41 972	-	92 155

25 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2010 року:

	Послуги фізичним особам	Корпора- тивна банківська діяльність	Казна- чейська та інвести- ційна банківська діяльність	Нероз- поділені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
Активи звітних сегментів	671 760	2 083 521	1 019 369	675 065	-	4 449 715
Зобов'язання звітних сегментів	2 049 617	930 905	788 503	56 168	-	3 825 193
Капітальні витрати	-	-	-	(50 370)	-	(50 370)
	Послуги фізичним особам	Корпора- тивна банківська діяльність	Казна- чейська та інвести- ційна банківська діяльність	Нероз- поділені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
2010						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	139 824	374 084	41 597	-	-	555 505
- Комісійні доходи	30 434	87 691	655	-	-	118 780
- Інші операційні доходи	2 751	3 437	-	479	-	6 667
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	315 584	109 782	555 513	-	(980 879)	-
Разом доходів	488 593	574 994	597 765	479	(980 879)	680 952
Процентні витрати (Резерв)/зменшення резерву під знецінення кредитів	(394 639)	(503 816)	(456 108)	-	980 879	(373 684)
Знецінення інвестиційних цінних паперів, утримуваних для продажу	36 392	(259 014)	(1 304)	-	-	(223 926)
Зменшення резервів по зобов'язаннях з кредитування	-	-	(21 494)	-	-	(21 494)
Амортизаційні відрахування	118	2 129	-	-	-	2 247
Комісійні витрати	-	-	-	(34 779)	-	(34 779)
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	(4 793)	(4 175)	(2 319)	-	-	(11 287)
Прибутки мінус збитки від операцій з цінними паперами для подальшого продажу	6 551	-	-	(234)	-	6 317
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	3 309	-	3 309
Прибутки мінус збитки від операцій з цінними паперами для подальшого продажу	-	-	991	-	-	991
Адміністративні та інші операційні витрати	(143 073)	(18 199)	-	(265 224)	-	(426 496)
Результати сегмента	(10 851)	(208 081)	117 531	(296 449)	-	(397 850)

25 Сегментний аналіз (продовження)

(д) Звірка доходів, прибутків та збитків, активів та зобов'язань звітних сегментів

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Разом доходів звітних сегментів	824 441	680 952
Перенесення компенсації за розірвання гарантійних угод з інших операційних доходів на резерв під їх знецінення кредитів	(338 167)	-
Відображення операцій на нетто основі	(8 162)	(8 010)
Інше	(1 902)	3 089
Всього доходів	476 946	676 031

Загальна сума доходів включає процентні доходи, комісійні доходи та інші операційні доходи.

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Разом результат звітних сегментів	92 155	(397 850)
Різниця в нормах амортизації та оцінці основних засобів	(30 045)	(11 947)
Повернення на баланс раніше списаної кредитної заборгованості	-	(9 279)
Коригування справедливої вартості цінних паперів	929	4 391
Коригування справедливої вартості інших активів	(7 430)	(4 432)
Донарахування резерву під невикористані відпустки працівників Банку	(45)	2 931
Вплив перерахунку резерву під позабалансові зобов'язання	1 943	(179)
Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	(350 115)	378 621
Інше	1 891	1 066
Збиток до оподаткування	(290 717)	(36 678)

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Активи звітних сегментів	3 794 117	4 449 715
Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	55 484	405 614
Коригування відстрочених податків	107 869	84 235
Різниця в нормах амортизації	13 650	3 909
Знецінення основних засобів	(32 220)	-
Коригування по переоцінці основних засобів	(206 419)	(206 555)
Коригування справедливої вартості інших активів	(13 676)	(7 731)
Відображення операцій на нетто основі та рекласифікація	(31 372)	(9 240)
Інше	2 540	4 971
Всього активів	3 689 973	4 724 918

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Всього зобов'язань звітних сегментів	3 073 369	3 825 193
Коригування залишків по рахунках клієнтів	(21 170)	(10 617)
Відображення операцій на нетто основі	(7 341)	-
Коригування справедливої вартості інших активів	(4 059)	(5 544)
Інше	(770)	743
Всього зобов'язань	3 040 029	3 809 775

25 Сегментний аналіз (продовження)

У поданій нижче таблиці наведена звірка суттєвих статей доходів і витрат за 2011 рік:

	Всього по звітних сегментах	Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	Коригування оцінки цінних паперів	Знецінення основних засобів	Перенесення результатів вибуття активів на резерв під їх знецінення	Інші	Відображено у відповідності до МСФЗ
<i>У тисячах українських гривень</i>							
Суттєві доходи і витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2011 року							
<i>Зовнішні доходи:</i>							
- Процентні доходи	353 292	-	-	-	-	6 748	360 040
- Комісійні доходи	118 002	-	-	-	-	(9 384)	108 618
- Інші операційні доходи	353 147	-	-	-	(338 167)	(6 692)	8 288
Процентні витрати	(233 046)	-	-	-	-	768	(232 278)
Резерв на знецінення кредитів	1 103 401	(350 115)	(4 503)	-	(970 901)	(247)	(222 365)
Сторнування знецінення інвестиційних цінних паперів, для подальшого продажу	26 072	-	(16 298)	-	(1 689)	67	8 152
Резерв/(зменшення резерву) по зобов'язаннях з кредитування	(1 463)	-	-	-	-	1 944	481
Амортизаційні відрахування	(36 189)	-	-	-	-	1 392	(34 797)
Комісійні витрати	(11 640)	-	-	-	-	7 294	(4 346)
Прибутки мінус збитки від цінних паперів, за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	21 730	-	(12 000)	33	9 763
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	8 310	-	-	-	-	(762)	7 548
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	1 912	-	-	-	-	(15)	1 897
Прибутки мінус збитки від операцій з цінними паперами для подальшого продажу	79	-	-	-	-	(79)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	(1 589 722)	-	-	(32 220)	1 322 756	(2 532)	(301 718)

Проведені коригування стосуються наступного:

- (i) для сегментного аналізу Банк використовує резерви під знецінення активів, створені у відповідності до вимог НБУ;
- (ii) резерв під знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу було розділено між кредитами клієнтам, інвестиційними цінними паперами для подальшого продажу та цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю через фінансовий результат;
- (iii) відображено знецінення основних засобів для цілей звітності за МСФЗ;
- (iv) результат від продажу кредитів та цінних паперів відображено на нетто-основі для цілей звітності за МСФЗ.

25 Сегментний аналіз (продовження)

У поданій нижче таблиці наведена звірка суттєвих статей доходів і витрат за 2010 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Всього по звітних сегментах	Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	Коригування оцінки цінних паперів	Різниця в нормах амортизації	Перенесення результатів від продажу кредитів	Інші	Відображено у відповідності до МСФЗ
Суттєві доходи і витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2010 року							
<i>Зовнішні доходи:</i>							
- Процентні доходи	555 505	-	-	-	-	733	556 238
- Комісійні доходи	118 780	-	-	-	-	(8 451)	110 329
- Інші операційні доходи	6 667	-	-	2 466	-	331	9 464
Процентні витрати	(373 684)	-	-	-	-	-	(373 684)
Резерв на знецінення кредитів	(223 926)	378 620	-	-	(164 698)	(10 315)	(20 319)
Знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	(21 494)	-	15 961	-	-	-	(5 533)
Резерви по зобов'язаннях з кредитування	2 247	-	-	-	-	(178)	2 069
Амортизаційні відрахування	(34 779)	-	-	(14 413)	-	-	(49 192)
Комісійні витрати	(11 287)	-	-	-	-	6 828	(4 459)
Збитки мінус прибутки від цінних паперів, за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	(11 469)	-	-	991	(10 478)
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	6 317	-	-	-	-	441	6 758
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	3 309	1	-	-	-	-	3 310
Прибутки мінус збитки від операцій з цінними паперами для подальшого продажу	991	-	-	-	-	(991)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	(426 496)	-	-	-	164 698	617	(261 181)

Проведені коригування стосуються наступного:

- (i) для сегментного аналізу Банк використовує резерви під знецінення активів, створені у відповідності до вимог НБУ;
- (ii) резерв під знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу було розділено між інвестиційними цінними паперами для подальшого продажу та цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю через фінансовий результат;
- (iii) норми амортизації, які застосовуються для звітності за МСФЗ, відрізняються від норм амортизації, що використовуються за українськими правилами бухгалтерського обліку;
- (iv) результат від продажу кредитів, який був облікований у складі інших операційних витрат, було перенесено до резерву під знецінення кредитів.

25 Сегментний аналіз (продовження)

У поданій нижче таблиці наведена звірка суттєвих статей активів і зобов'язань станом на 31 грудня 2011 року:

У тисячах українських гривень	Разом по всіх звітних сегментах	Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	Коригування відстрочених податків	Коригування по переоцінці та знецінення основних засобів	Відображення операцій з готівкою у звітному періоді	Рекласифікація кредитів іншим банкам з терміном погашення менше трьох місяців	Інше	Відображено у відповідності до МСФЗ
Активи на 31 грудня 2011 року	3 794 117	55 484	107 869	(238 639)	(17 247)	-	(11 611)	3 689 973
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	480 491	184	-	-	(17 247)	123 814	-	587 242
Кредити та аванси клієнтам	1 776 625	48 535	-	-	-	-	-	1 825 160
Основні засоби та нематеріальні активи	601 205	-	-	(238 639)	-	-	13 651	376 217
Інші активи звітних сегментів	935 796	6 765	107 869	-	-	(123 814)	(25 262)	901 354
Зобов'язання на 31 грудня 2011 року	3 073 369	-	-	-	(17 247)	-	(16 093)	3 040 029
Заборгованість перед іншими банками	92 385	-	-	-	-	-	-	92 385
Кошти клієнтів	2 645 469	-	-	-	(17 247)	-	1 615	2 629 837
Субординований борг	277 870	-	-	-	-	-	-	277 870
Інші зобов'язання звітних сегментів	57 645	-	-	-	-	-	(17 708)	39 937
Капітальні витрати за 2011 рік	(24 218)	-	-	12 218	-	-	-	(12 000)

Проведені коригування стосуються наступного:

- (i) для сегментного аналізу Банк використовує резерви під знецінення активів створені у відповідності до вимог НБУ;
- (ii) деякі відстрочені податкові активи не було визнано для цілей сегментного аналізу;
- (iii) приміщення обліковуються за переоціненою вартістю для цілей сегментного аналізу та відображено знецінення основних засобів для цілей звітності за МСФЗ;
- (iv) для цілей звітності за МСФЗ відображено фактичний залишок готівкових коштів на звітну дату;
- (v) кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення до 3 місяців показано у складі грошових коштів та їх еквівалентів для цілей звітності за МСФЗ.

25 Сегментний аналіз (продовження)

У поданій нижче таблиці наведена звірка суттєвих статей активів і зобов'язань станом на 31 грудня 2010 року:

У тисячах українських гривень	Разом по всіх звітних сегментах	Вплив перерахунку резерву під кредитні операції	Коригування відстрочених податків	Різниця в нормах амортизації	Коригування по переоцінці основних засобів	Коригування справедливої вартості інших активів	Інше	Відображено у відповідності до МСФЗ
Активи на 31 грудня 2010 року	4 449 715	405 614	84 235	3 909	(206 555)	(7 731)	(4 269)	4 724 918
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	604 248	177	-	-	-	-	(10 801)	593 624
Кредити та аванси клієнтам	2 724 275	403 896	-	-	-	-	-	3 128 171
Основні засоби та нематеріальні активи	589 866	-	-	3 909	(206 555)	-	7 703	394 923
Інші активи звітних сегментів	531 326	1 541	84 235	-	-	(7 731)	(1 171)	608 200
Зобов'язання на 31 грудня 2010 року	3 825 193	-	-	-	-	(5 544)	(9 874)	3 809 775
Заборгованість перед іншими банками	511 749	-	-	-	-	-	-	511 749
Кошти клієнтів	2 979 559	-	-	-	-	-	(2 217)	2 977 342
Субординований борг	276 659	-	-	-	-	-	-	276 659
Інші зобов'язання звітних сегментів	57 226	-	-	-	-	(5 544)	(7 657)	44 025
Капітальні витрати за 2010 рік	(50 370)	-	-	-	-	-	-	(50 370)

Проведені коригування стосуються наступного:

- (i) для сегментного аналізу Банк використовує резерви під знецінення активів створені у відповідності до вимог НБУ;
- (ii) деякі відстрочені податкові активи не було визнано для цілей сегментного аналізу;
- (iii) для цілей сегментного аналізу приміщення та обладнання амортизуються за ставками, відмінними від ставок для цілей МСФЗ;
- (iv) приміщення обліковуються за переоціненою вартістю для цілей сегментного аналізу;
- (v) в сегментному аналізі для оцінки інших активів не використовується найменша з двох чи то первісна вартість, чи то чиста вартість реалізації.

(е) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Банку за продуктами та послугами надано в Примітці 20 (процентні доходи), Примітці 21 (комісійні доходи) та в Примітці 22 (інші операційні доходи).

(є) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Банк не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною. Див. також географічний аналіз активів та зобов'язань Банку в Примітці 26.

(ж) Найбільші клієнти

Банк не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Банку.

26 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Банку здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Банк наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Банку з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Банку відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан. Для гарантій та зобов'язань надати кредити максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання. Див. Примітку 28. Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом отримання застави та за допомогою інших засобів зменшення кредитного ризику, як зазначено у Примітці 9.

Банк структурує рівні кредитного ризику, на який він наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику за видами кредитів. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

У Банку створені повноважні корпоративні органи, які відповідають за затвердження кредитних лімітів по окремих позичальниках:

- Спостережна Рада аналізує та затверджує кредитні пропозиції понад 2,5 мільйони доларів США та понад 5 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Правління Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 2,5 мільйонів доларів США та до 5 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Кредитний комітет Банку та Малий кредитний комітет Банку аналізують та затверджують кредитні пропозиції до 10 мільйонів гривень, а Кредитний комітет у справах реструктуризації до 5 мільйонів доларів США. Засідання Кредитного комітету та Малевого Кредитного комітету проводяться здебільшого двічі на тиждень, а Кредитного комітету у справах реструктуризації здебільшого один раз на тиждень.
- Окремо надано повноваження на одноосібне прийняття нових кредитних рішень Заступникам Голови Правління Банку, директорам департаментів Головного Банку та директорам Самостійних Відділень із максимальним лімітом до 1,5 мільйонів гривень.

Кредитні заявки від менеджерів по роботі з клієнтами передаються до відповідного кредитного комітету для затвердження кредитного ліміту. Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій.

Для моніторингу кредитного ризику співробітники кредитного відділу складають регулярні звіти на підставі структурованого аналізу бізнесу та фінансових показників клієнта. Вся інформація про суттєві ризики стосовно клієнтів, кредитоспроможність яких погіршується, доводиться до відома Правління, яке її аналізує.

Департамент кредитного моніторингу Банку аналізує кредити за строками прострочки та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво Банку вважає за доцільне надавати інформацію про строки прострочки та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітках 9, 10 та 12.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через невиконання контрактних зобов'язань іншою стороною фінансового інструменту. Банк застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

До відома колективних органів управління Банку щомісячно доводиться звіт про аналіз якості кредитного портфеля Банку із детальним аналізом рівня кредитного ризику по кредитному портфелю в цілому та по напрямках кредитування.

Ринковий ризик. Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Правління Банку встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється щоденно). Банк наражається на валютний ризик у зв'язку з відкритими позиціями по різних валютах. Ці позиції розраховуються як різниця між активами та зобов'язаннями в однаковій валюті на звітну дату. Банк оцінює, контролює та встановлює ліміти для довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи українську гривню в якості базисної валюти. Ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів контролює Департамент ринкового ризику і ризику ліквідності щодня. Департамент ринкового ризику і ризику ліквідності щотижня подає звіти Комітету з управління активами, пасивами та тарифами (КУАПіТ).

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на звітну дату:

У тисячах українських гривень	На 31 грудня 2011 року			На 31 грудня 2010 року		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція
Українські гривні	1 912 244	1 748 003	164 241	1 997 181	1 867 869	129 312
Долари США	862 599	918 037	(55 438)	1 726 607	1 544 628	181 979
Євро	320 664	338 140	(17 476)	402 699	372 776	29 923
Фунти стерлінгів	993	929	64	1 071	1 131	(60)
Російські рублі	3 590	3 532	58	4 331	4 083	248
Інше	8 488	9 146	(658)	8 245	7 603	642
Всього	3 108 578	3 017 787	90 791	4 140 134	3 798 090	342 044

Подані у таблиці похідні фінансові інструменти – це монетарні фінансові активи та монетарні фінансові зобов'язання, що показані окремо для відображення загального валютного ризику Банку.

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Банку, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У тисячах українських гривень	На 31 грудня 2011 року		На 31 грудня 2010 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 15% (у 2010 році – зміцнення на 15%)	(8 316)	(8 316)	27 297	27 297
Послаблення долара США на 15% (у 2010 році – послаблення на 15%)	8 316	8 316	(27 297)	(27 297)
Зміцнення євро на 15% (у 2010 році – зміцнення на 15%)	(2 621)	(2 621)	4 488	4 488
Послаблення євро на 15% (у 2010 році – послаблення на 15%)	2 621	2 621	(4 488)	(4 488)
Зміцнення російського рубля на 15% (у 2010 році – зміцнення на 15%)	9	9	37	37
Послаблення російського рубля на 15% (у 2010 році – послаблення на 15%)	(9)	(9)	(37)	(37)
Зміцнення інших валют на 15% (у 2010 році – зміцнення на 15%)	(89)	(89)	116	116
Послаблення інших валют на 15% (у 2010 році – послаблення на 15%)	89	89	(116)	(116)
Всього	-	-	-	-

Ризик був розрахований лише для монетарних статей у валютах, інших ніж функціональна валюта Банку.

Ризик процентної ставки. Банк наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Керівництво Банку щоденно контролює і встановлює ліміти на рівні розриву строків перегляду процентних ставок.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Банку. До таблиці включено фінансові активи та зобов'язання Банку, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше.

У тисячах українських гривень	До запитання та до 1 місяця	1-6 місяців	6-12 місяців	Понад 1 рік	Немонетарні	Всього
31 грудня 2011 року						
Всього фінансових активів	827 973	494 804	411 717	1 374 084	30	3 108 608
Всього фінансових зобов'язань	(1 679 504)	(884 551)	(389 143)	(64 589)	-	(3 017 787)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2011 р.	(851 531)	(389 747)	22 574	1 309 495	30	90 821
31 грудня 2010 року						
Всього фінансових активів	682 830	498 901	302 941	2 655 462	30	4 140 164
Всього фінансових зобов'язань	(1 805 131)	(1 428 812)	(461 895)	(102 252)	-	(3 798 090)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2010 р.	(1 122 301)	(929 911)	(158 954)	2 553 210	30	342 074

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Якби станом на 31 грудня 2011 року процентні ставки за фінансовими інструментами, деномінованими в доларах США, були на 200 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, збиток за рік був би на 4 238 тисяч гривень вище/нижче (у 2010 році – на 8 956 тисяч гривень вище/нижче, якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче) через збільшення/зменшення процентних витрат по зобов'язаннях зі змінною відсотковою ставкою.

Якби станом на 31 грудня 2011 року процентні ставки за фінансовими інструментами, деномінованими в євро, були на 200 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, збиток за рік був би на 109 тисяч гривень вище/нижче (у 2010 році – на 188 тисяч гривень вище/нижче, якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче) через збільшення/зменшення процентних витрат по зобов'язаннях зі змінною відсотковою ставкою.

Банк здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані процентні ставки на підставі звітів, які аналізуються ключовим управлінським персоналом Банку:

% річних	2011 рік				2010 рік			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Заборгованість інших банків	18%	1%	0%	-	2%	0%	-	-
Кредити та аванси клієнтам	14%	10%	9%	-	12%	9%	10%	-
Боргові інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	14%	9%	-	-	14%	-	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками	16%	3%	3%	-	11%	2%	2%	-
Кошти клієнтів								
- поточні та розрахункові рахунки	3%	0%	0%	-	3%	1%	0%	-
- строкові депозити	14%	3%	2%	-	14%	7%	4%	-
Субординований борг	-	4%	-	-	-	4%	-	-

Позначка «-» у таблиці означає, що Банк не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті.

Інший ціновий ризик. Банк наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою процентною ставкою, в тому числі іпотечних кредитів, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Фінансовий результат та капітал Банку за поточний рік і на поточну звітну дату не зазнали б суттєвого впливу змін у обсягах дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2011 року наведено нижче:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	335 628	248 906	2 708	587 242
Заборгованість інших банків	44 225	-	-	44 225
Кредити та аванси клієнтам	1 825 128	-	32	1 825 160
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	590 991	-	-	590 991
Інші фінансові активи	60 987	1	2	60 990
Всього фінансових активів	2 856 959	248 907	2 742	3 108 608
Нефінансові активи	580 917	448	-	581 365
Всього активів	3 437 876	249 355	2 742	3 689 973
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	8 742	83 643	-	92 385
Кошти клієнтів	2 556 635	60 821	12 381	2 629 837
Інші фінансові зобов'язання	17 695	-	-	17 695
Субординований борг	-	277 870	-	277 870
Всього фінансових зобов'язань	2 583 072	422 334	12 381	3 017 787
Нефінансові зобов'язання	22 240	-	2	22 242
Всього зобов'язань	2 605 312	422 334	12 383	3 040 029
Чиста балансова позиція	832 564	(172 979)	(9 641)	649 944
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	21 569	-	-	21 569

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Залишки за операціями з українськими контрагентами, які фактично відносяться до операцій з офшорними компаніями цих українських контрагентів, включені до стовпчика «Україна». Грошові кошти у касі, приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2010 року поданий далі:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	260 355	329 481	3 788	593 624
Заборгованість інших банків	4 235	-	-	4 235
Кредити та аванси клієнтам	3 128 161	-	10	3 128 171
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	411 968	-	-	411 968
Інші фінансові активи	2 158	7	1	2 166
Всього фінансових активів	3 806 877	329 488	3 799	4 140 164
Нефінансові активи	584 369	385	-	584 754
Всього активів	4 391 246	329 873	3 799	4 724 918
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	37 352	474 397	-	511 749
Кошти клієнтів	2 900 752	62 427	14 163	2 977 342
Інші фінансові зобов'язання	32 340	-	-	32 340
Субординований борг	-	276 659	-	276 659
Всього фінансових зобов'язань	2 970 444	813 483	14 163	3 798 090
Нефінансові зобов'язання	11 682	1	2	11 685
Всього зобов'язань	2 982 126	813 484	14 165	3 809 775
Чиста балансова позиція	1 409 120	(483 611)	(10 366)	915 143
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	16 043	-	-	16 043

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Банк щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунків за якими здійснюється грошовими коштами. Банк не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Управління ризиком ліквідності здійснює Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Банк прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб, боргових цінних паперів та субординованого боргу, а також інвестує кошти у портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативної та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Управління ліквідністю Банку вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових нормативів ліквідності нормативним вимогам. Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку. Станом на 31 грудня 2011 року цей норматив складав 48%, при мінімальному значенні нормативу не менше 20% (значення нормативу станом на 31 грудня 2010 року становило 72%, при мінімальному значенні 20%).
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як співвідношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2011 року цей норматив складав 54%, при мінімальному значенні нормативу не менше 40% (значення нормативу станом на 31 грудня 2010 року становило 54%, при мінімальному значенні 40%).
- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2011 року цей норматив складав 65%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60% (значення нормативу станом на 31 грудня 2010 року становило 65%, при мінімальному значенні 60%).

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Департамент казначейства. Департамент казначейства забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності в цілому по Банку.

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Банку станом на 31 грудня 2011 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

Приведена нижче таблиця показує аналіз по термінах погашення непохідних фінансових активів, відображених по балансовій вартості на основі контрактних термінів погашення, окрім активів, які можуть бути легко реалізовані у випадку необхідності відтоку грошових коштів для виконання фінансових зобов'язань. Такі фінансові активи включаються в аналіз по термінах погашення на основі очікуваної дати реалізації. Знецінені кредити включені в таблицю по балансовій вартості з вирахуванням резервів під знецінення і на основі очікуваних термінів притоку грошових коштів.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових інструментів за строками погашення станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-6 місяців	6-12 місяців	12 місяців- 5 років	Понад 5 років	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	587 242	-	-	-	-	587 242
Заборгованість інших банків	6 018	18 307	19 900	-	-	44 225
Кредити та аванси клієнтам	42 506	135 039	310 432	850 141	487 042	1 825 160
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	449	251 802	90 512	248 198	30	590 991
Інші фінансові активи	2 444	58 546	-	-	-	60 990
Всього	638 659	463 694	420 844	1 098 339	487 072	3 108 608
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	59 096	2 203	1 428	31 302	-	94 029
Кошти клієнтів	1 303 507	853 452	340 674	117 714	141 726	2 757 073
Субординований борг	1 892	4 682	5 637	45 091	287 590	344 892
Інші фінансові зобов'язання	17 261	88	167	179	-	17 695
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	327	7 735	11 561	1 946	-	21 569
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 382 083	868 160	359 467	196 232	429 316	3 235 258
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(743 424)	(404 466)	61 377	902 107	57 756	(126 650)

Вимоги ліквідності стосовно виплат по гарантіях і акредитивах значно нижчі, ніж сума відповідних зобов'язань, представлених вище в аналізі по термінах погашення, оскільки Банк зазвичай не очікує, що виплати коштів по даних зобов'язаннях будуть пред'явлені третьою стороною.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових інструментів за строками погашення станом на 31 грудня 2010 року:

	До запитання та до 1 місяця	1-6 місяців	6-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	593 624	-	-	-	-	593 624
Заборгованість інших банків	1 140	-	3 095	-	-	4 235
Кредити та аванси клієнтам	424 732	237 822	337 630	1 214 292	913 695	3 128 171
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	19 943	145 320	52 849	193 826	30	411 968
Інші фінансові активи	2 166	-	-	-	-	2 166
Всього	1 041 605	383 142	393 574	1 408 118	913 725	4 140 164
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	108 815	3 882	4 673	210 592	238 241	566 203
Кошти клієнтів	1 358 882	1 025 649	381 304	230 380	192 490	3 188 705
Субординований борг	1 879	4 650	5 599	44 791	300 443	357 362
Інші фінансові зобов'язання	31 426	233	450	231	-	32 340
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	1 928	5 960	2 671	5 484	-	16 043
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 502 930	1 040 374	394 697	491 478	731 174	4 160 653
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(461 325)	(657 232)	(1 123)	916 640	182 551	(20 489)

Як описано у Примітці 28, станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року Банк не зміг дотриматись окремих фінансових показників, встановлених кредитними договорами з ЄБРР, отже, всі кредити, отримані від ЄБРР, були класифіковані у поданому вище аналізі як кредити, що підлягають погашенню на вимогу.

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на нараховані проценти.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без врахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Банк контролює очікувані строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-6 місяців	6-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2011 року						
Фінансові активи	618 763	463 694	420 844	1 118 235	487 072	3 108 608
Фінансові зобов'язання	1 324 034	833 315	334 552	153 265	372 621	3 017 787
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(705 271)	(369 621)	86 292	964 970	114 451	90 821
На 31 грудня 2010 року						
Фінансові активи	1 041 605	383 142	393 574	1 408 118	913 725	4 140 164
Фінансові зобов'язання	1 568 927	908 053	346 116	364 935	610 059	3 798 090
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(527 322)	(524 911)	47 458	1 043 183	303 666	342 074

Як описано у Примітці 28, станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року Банк не зміг дотриматись окремих фінансових показників, встановлених кредитними договорами з ЄБРР. Кредитор має право вимагати дострокового погашення цих кредитів, але Банк не очікує, що таку вимогу буде висунуто. Внаслідок цього ці кредити були класифіковані у поданій вище таблиці на основі очікуваних строків погашення.

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Банку. Повна відповідність для банків нехарактерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків за кількістю і типом вкладників і минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

27 Управління капіталом

Мета Банку при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Банку функціонувати як безперервно діюче підприємство та (iii) утримання капітальної бази на рівні, необхідному для забезпечення коефіцієнту достатності капіталу у розмірі принаймні 8% згідно з Базельською угодою. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює сумі капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан. Сума капіталу, управління яким здійснює Банк станом на 31 грудня 2011 року, складає 649 601 тисячу гривень (у 2010 році – 915 143 тисячу гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер Банку. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності регулятивного капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до НП(С)БО, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Основний капітал	368 257	449 521
Додатковий капітал	368 257	424 127
Відвернення	(248)	-
Всього регулятивного капіталу	736 266	873 648

Внаслідок зміни до підходу розрахунку відкритої валютної позиції банку, а саме виключення з розрахунку валютних позицій створених резервів під активні та позабалансові операції, в Банку з 23 квітня 2009 року відбувалися щоденні порушення лімітів довгої відкритої валютної позиції, встановлених НБУ. Для усунення даних порушень в Банку була розроблена Програма приведення до вимог НБУ лімітів відкритих валютних позицій, після виконання якої з 30 грудня 2011 року Банк повністю дотримується лімітів відкритої валютної позиції, встановлених НБУ.

Банк також повинен дотримуватися мінімальних вимог до капіталу, встановлених фінансовими показниками кредитних договорів, в тому числі коефіцієнта достатності капіталу, розрахованого у відповідності до вимог Базельської угоди, що визначено Міжнародною конвергенцією вимірювання та стандартів капіталу (переглянуто в квітні 1998 року) та Поправками до угоди про капітал щодо врахування ринкових ризиків (переглянуто в листопаді 2005 року), загальновідомими як Базель I. Структура капіталу Банку, розрахованого у відповідності до Базельської угоди, наведена нижче:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Капітал 1 рівня		
Акціонерний капітал	1 918 969	1 918 969
Накопичений дефіцит	(1 269 368)	(1 003 826)
Всього капіталу 1 рівня	649 601	915 143
Капітал 2 рівня		
Субординований борг	277 870	276 659
Резерви переоцінки цінних паперів для подальшого продажу	343	-
Всього капіталу 2 рівня	277 213	276 659
Всього капіталу	927 814	1 191 802

Станом на 31 грудня 2011 року Банк дотримувався всіх зовнішніх вимог до капіталу. Див. Примітку 28.

28 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Банк час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Банку вважає, що Банк не зазнає суттєвих ненарахованих збитків у результаті судових позовів. Таким чином, у цій фінансовій звітності відповідний резерв не створювався.

Станом на 31 грудня 2011 року Банк є відповідачем по судовому позову від одного з позичальників, щодо стягнення з Банку відшкодування в розмірі 185 450 тисяч гривень. Виходячи з власної оцінки та зовнішніх професійних консультацій, керівництво Банку вважає, що Банк не зазнає суттєвих збитків у результаті цього позову і відповідний резерв у цій фінансовій звітності не створювався.

Податкове законодавство. Податкове та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Банку у зв'язку з діяльністю Банку та операціями в рамках цієї діяльності.

Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію і використовувати складніші підходи у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок. Разом з можливим підвищенням зусиль стосовно зборів податків у відповідь на вимоги щодо фінансування бюджету це може призводити до підвищення рівня та частоти податкових перевірок. Зокрема, існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені.

Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довгих періодів.

Державна податкова інспекція м. Львова не визнала податкових збитків понесених Банком у період до 1 січня 2011 року в сумі 771 437 тисяч гривень, включених до декларації з податку на прибуток. Банк оскаржував це рішення в Державній податковій адміністрації у Львівській області та в Державній податковій службі України. Обидва рази Банку було відмовлено в задоволенні скарги. Банком подано позов до Львівського окружного адміністративного суду.

У випадку якщо позов Банку не буде задоволено, Банк буде змушений списати відстрочений податковий актив у сумі 123 430 тисяч гривень. Проте керівництво Банку вважає, що ризик прийняття судом негативного для Банку рішення є низьким, і тому Банк продовжує визнавати відстрочений податковий актив.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщень та обладнання на загальну суму 252 тисячі гривень (у 2010 році – 2 155 тисяч гривень).

Банк вже виділив ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Зобов'язання за оперативною орендою. У разі, коли Банк виступає орендарем, майбутні мінімальні виплати за некасовуваною оперативною орендою є такими:

У тисячах українських гривень	2011 рік	2010 рік
До 1 року	19 787	20 975
1-5 років	10 850	18 206
Більше 5 років	1 947	3 533
Всього зобов'язань за оперативною орендою	32 584	42 714

Дотримання фінансових показників. Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно кредитів від інших банків. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банку, серед яких підвищення вартості позикових коштів.

Такі фінансові показники визначені у договорах з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Зокрема, Банк повинен утримувати на певному рівні співвідношення капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику, високоліквідних активів до депозитів до запитання, ліквідних активів до короткострокових зобов'язань, норматив кредитного ризику, співвідношення максимальної суми кредитування пов'язаних сторін до капіталу, загальну суму ризиків за операціями з пов'язаними сторонами та частку проблемних кредитів у загальному обсязі виданих кредитів на рівні не більше 5%, а також виконувати пруденційні вимоги НБУ.

28 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2011 року Банк зменшив частку прострочених понад 30 днів кредитів у загальному обсязі виданих кредитів та авансів (до знецінення) до рівня 16,24% (у 2010 році – даний показник становив 47,5%), проте дана частка все ще перевищує частку визначену в договорі з ЄБРР.

Недотримання фінансових показників за кредитними договорами надає ЄБРР юридичне право вимагати дострокового погашення кредитів. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Банк не отримав від ЄБРР вимоги щодо дострокового погашення кредитів або відмови від права вимагати дострокового погашення кредитів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі списання невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові. непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2011 рік	2010 рік
Гарантії надані		20 854	17 066
Імпортні акредитиви		4 685	3 969
Мінус: резерв на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	16	(472)	(955)
Мінус: зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, забезпечені грошовим покриттям	15	(3 498)	(4 037)
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням		21 569	16 043

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, деноміновані у таких валютах:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік	2010 рік
Українські гривні	3 957	6 680
Долари США	-	1 230
Євро	17 612	7 972
Інші валюти	-	161
Всього	21 569	16 043

Станом на 31 грудня 2011 року усі зобов'язання з надання кредитів є відкличними і становлять 155 832 тисячі гривень (на 31 грудня 2010 року – 118 170 тисяч гривень).

Загальна сума невиконаних зобов'язань за імпорними акредитивами та гарантіями за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування. Станом на 31 грудня 2011 року справедлива вартість зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, становила 472 тисячі гривень (на 31 грудня 2010 року – 955 тисяч гривень).

29 Справедлива вартість фінансових інструментів

а) Справедлива вартість фінансових інструментів, що відображаються за амортизованою вартістю.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що відображаються за амортизованою вартістю, є такою:

У тисячах українських гривень	2011 р.		2010 р.	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Фінансові активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	587 242	587 242	593 624	593 624
- Грошові кошти	160 191	160 191	152 187	152 187
- Залишки на рахунках в НБУ	43 107	43 107	107 074	107 074
- Обов'язковий резерв на рахунках в НБУ	7 600	7 600	815	815
- Коррахунки і депозити «овернайт» в інших банках	252 530	252 530	333 548	333 548
- Кредити надані іншим банкам з первісним терміном погашення менше трьох місяців	67 164	67 164	-	-
- Договори купівлі і зворотного продажу («зворотне репо») з іншими банками	56 650	56 650	-	-
Кошти в інших банках	44 225	44 225	4 235	4 235
- Гарантійні депозити	6 018	6 018	4 235	4 235
- Кредити	38 207	38 207	-	-
Кредити та аванси клієнтам	1 825 160	1 559 069	3 128 171	2 662 423
- Кредити юридичним особам	1 278 267	1 145 223	2 311 649	2 211 278
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	170 740	150 262	181 744	143 417
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	376 153	263 584	634 778	307 728
Інші фінансові активи	60 990	60 990	2 166	2 166
- Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	59 362	59 362	683	683
- Нараховані доходи до отримання	1 507	1 507	1 097	1 097
- Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	121	121	386	386
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬСЯ ЗА АМОРТИЗОВАНОЮ ВАРТІСТЮ	2 517 617	2 251 526	3 728 196	3 262 448

У тисячах українських гривень	2011 р.		2010 р.	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Кошти інших банків	92 385	91 893	511 749	483 793
- Кореспондентські рахунки інших банків	7 102	7 102	2 941	2 941
- Строкові депозити та кредити від інших банків	85 283	84 791	508 808	480 852
Кошти клієнтів	2 629 837	2 563 451	2 977 342	2 910 149
- Поточні кошти юридичних осіб	645 241	645 241	512 279	512 279
- Строкові депозити юридичних осіб	200 910	200 820	421 146	421 147
- Поточні кошти фізичних осіб	311 132	311 132	288 237	288 237
- Строкові депозити фізичних осіб	1 472 554	1 406 258	1 755 680	1 688 486
Інші фінансові зобов'язання	17 695	17 695	32 340	32 340
- Інші нараховані зобов'язання	11 651	11 651	10 594	10 594
- Транзитні рахунки	4 895	4 895	20 759	20 759
- Резерви під зобов'язання кредитного характеру	472	472	955	955
- Інше	677	677	32	32
Субординований борг	277 870	277 870	276 659	276 659
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬСЯ ЗА АМОРТИЗОВАНОЮ ВАРТІСТЮ	3 017 787	2 950 909	3 798 090	3 702 941

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

(б) Аналіз фінансових інструментів, що відображаються за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії оцінки справедливої вартості.

Далі подано рівні ієрархії справедливої вартості для фінансових інструментів, що відображаються за справедливою вартістю:

	2011 р.		2010 р.			
	Котирування на активному ринку (рівень 1)	Метод оцінки, що використовує дані існуючих ринків (рівень 2)	Метод оцінки, що використовує значний об'єм даних, що не спостерігаються (рівень 3)	Котирування на активному ринку (рівень 1)	Метод оцінки, що використовує дані існуючих ринків (рівень 2)	Метод оцінки, що використовує значний об'єм даних, що не спостерігаються (рівень 3)
<i>У тисячах українських гривень</i>						
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
<i>Інвестиційні цінні папери, що утримуються для продажу</i>						
- Українські державні облігації	-	590 961	-	-	411 938	-
- Корпоративні акції	-	-	30	-	-	30
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬСЯ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	-	590 961	30	-	411 938	30

(в) Звірка даних щодо змін по інструментах, що відображаються за справедливою вартістю, що відносяться до рівня 3 ієрархії оцінки справедливої вартості.

Далі подана інформація про звірку змін щодо рівня 3 ієрархії оцінки за справедливою вартістю по класах інструментів, за рік, що закінчився 31 грудня 2011 року:

	Інші цінні папери, що відображаються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток	Цінні папери, що утримуються для продажу
	Корпоративні облігації	Корпоративні облігації та акції
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Справедлива вартість на 1 січня 2011 року	-	30
Доходи або витрати, відображені в складі прибутків або збитків за рік*	9 763	8 774
Продаж	(9 763)	(8 774)
Справедлива вартість на 31 грудня 2011 року	-	30
Накопичені прибутки мінус збитки від переоцінки, відображені в складі прибутку чи збитку за звітний або попередні роки, для активів утримуваних на 31 грудня 2011 року	(3 059)	(11 623)

* Доходи або витрати, відображені в складі прибутків або збитків за рік, включають процентні доходи та збитки мінус прибутки від змін справедливої вартості.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

(г) Методи та припущення, використані при визначенні справедливої вартості.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома непов'язаними зацікавленими сторонами, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна фінансового інструмента, що котирується на ринку. Справедливу вартість похідних фінансових інструментів, щодо яких немає котирувань на активному ринку, Банк визначав за допомогою методик оцінки. Застосування деяких методик оцінки вимагало припущень, що не підкріплені ринковими даними. Заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом не призвела б до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Нижче показані використані ставки дисконтування, які залежать від валюти та строку інструмента і кредитного ризику контрагента:

	2011 рік	2010 рік
Кредити та аванси клієнтам		
Кредити юридичним особам	8,27% - 19,06% річних	7,85%-18,95% річних
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	9,88% - 27,58% річних	19,5%-27% річних
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	9,88% - 17,07% річних	14%-21% річних
Заборгованість перед іншими банками		
- Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	0 % річних	0 % річних
- Строкові депозити та кредити від інших банків	2,87%-16% річних	2,3%-3,5% річних
Кошти клієнтів		
- Строкові депозити юридичних осіб	7,12%-15,83% річних	7,0%-16,5% річних
- Строкові депозити фізичних осіб	7,12%-17,39% річних	7,0%-16,7% річних

30 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи для подальшого продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, поділяються на дві категорії: (і) активи, включені до цієї категорії при початковому визнанні, та (ii) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі. Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2011 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Всього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	587 242	-	587 242
Заборгованість інших банків			
- Гарантійні депозити	6 018	-	6 018
- Кредити надані іншим банкам	38 207	-	38 207
Кредити та аванси клієнтам			
- Кредити юридичним особам	1 278 267	-	1 278 267
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	170 740	-	170 740
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	376 153	-	376 153
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	590 991	590 991
Інші фінансові активи	60 990	-	60 990
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	2 517 617	590 991	3 108 608

30 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Всього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	593 624	-	593 624
Заборгованість інших банків			
- Гарантійні депозити	4 235	-	4 235
Кредити та аванси клієнтам			
- Кредити юридичним особам	2 311 648	-	2 311 648
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	181 744	-	181 744
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	634 779	-	634 779
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	411 968	411 968
Інші фінансові активи	2 166	-	2 166
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	3 728 196	411 968	4 140 164

Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року всі фінансові зобов'язання Банку обліковані за амортизованою вартістю.

31 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2011 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках	1 930	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодами: в гривнях – 9,0 – 17,2%; у доларах США – 2,8 %)	-	-	366
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам на 31 грудня	-	-	(38)
Інші активи	448	58 546	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	3 366	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (процентна ставка за угодами: у доларах США – 3,27%, в польських злотих - 4,35%)	24 955	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодами: в гривнях – 0,01 – 13,5%; в євро – 0,1%; в доларах США – 0,1 – 5,0%; в польських злотих – 0,1 – 0,5%)	-	5 007	966
Субординований борг (процентна ставка за угодами: в доларах США – 4,0202%)	277 870	-	-

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2011 рік:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Процентні доходи	-	3 069	6
Процентні витрати	(20 225)	(18)	(158)
Резерв на знецінення кредитів	-	4 995	(24)
Доходи за виплатами та комісійними	1	103	19
Витрати за виплатами та комісійними	(1 795)	(1 629)	-

Крім того, як зазначено в Примітках 4 і 9, в грудні 2011 року Банк продав компанії під спільним контролем 100% майбутніх грошових надходжень від портфелю з фіксованою відсотковою ставкою на загальну суму до вирахування резерву на знецінення 1 648 790 тисяч гривень, до якого входили кредити, забезпечені гарантіями РКО BP SA. Балансова вартість проданих кредитів на дату продажу склала 1 083 381 тисячу гривень. Банк отримав 338 167 тисяч гривень – від материнської компанії в рахунок відступних по гарантіях, а також 562 456 тисяч гривень – від компанії під спільним контролем в рахунок оплати проданих кредитів. В результаті цієї операції Банк визнав чистий збиток в сумі 182 758 тисяч гривень, що є різницею між балансовою вартістю проданих кредитів та надходженнями, отриманими в результаті реалізації кредитів та відступних по гарантіях. Портфель проданих кредитів включав також кредит, що був наданий компанії під спільним контролем, загальна сума до вирахування резерву на знецінення якого на 31 грудня 2010 року складала 31 648 тисяч гривень, а резерв на знецінення складав 4 995 тисяч гривень.

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2011 року за операціями з пов'язаними сторонами:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Депозити, отримані як застава	13 541	-	415
Зобов'язання з кредитування, що отримані	401 809	-	-
Зобов'язання з кредитування, що надані	-	-	41

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2011 року:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	-	102

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2010 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Кореспондентські рахунки в інших банках	68	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодами: в гривнях – 11,0 – 25,0%; у доларах США – 5,0 – 17,3%)	-	31 648	264
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам на 31 грудня	-	(4 995)	(14)
Інші активи	385	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	1 589	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (процентна ставка за угодами: в євро – 2,04 – 2,29%; у доларах США – 2,04 – 2,79%, в польських злотих – 3,75%)	387 575	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодами: в гривні – 11,5 – 19,25%; в євро – 2,2 – 4,5%; в доларах США – 4,25 – 9,75%)	-	9	2 810
Субординований борг (процентна ставка за угодами: в доларах США – 4,0075%)	276 659	-	-

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2010 рік:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Процентні доходи	2	2 305	26
Процентні витрати	(25 050)	(1)	(198)
Резерв на знецінення кредитів	-	(2 771)	-
Доходи за виплатами та комісійними	-	20	9
Витрати за виплатами та комісійними	(1 594)	(628)	(1)

Крім того, як зазначено у Примітках 4 і 9, протягом 2010 року Банк розформував частину резерву на знецінення кредитів у сумі 133 159 тисяч гривень, врахувавши у складі майбутніх грошових потоків надходження від виконання гарантій, отриманих від материнської компанії. Дохід від зменшення резерву було відображено у прибутку та збитку за рік.

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2010 року за операціями з пов'язаними сторонами:

	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Гарантії отримані	595 738	7 500	-
Зобов'язання з кредитування, що отримані	38 038	-	-
Зобов'язання з кредитування, що надані	719 220	-	-
Отримана застава	-	30 099	-

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2010 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Материн- ська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлін- ський персонал
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	-	-
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	165

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2011 рік		2010 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	13 688	2 502	9 387	2 740
<i>Пенсійне забезпечення:</i>				
- Витрати на відрахування до Державного пенсійного фонду та фондів соціального страхування	463	176	359	38
Всього	14 151	2 678	9 746	2 778

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.